

Fides

67. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 02/2005 Katolskt stiftsblad

Arcidiocesi di Torino

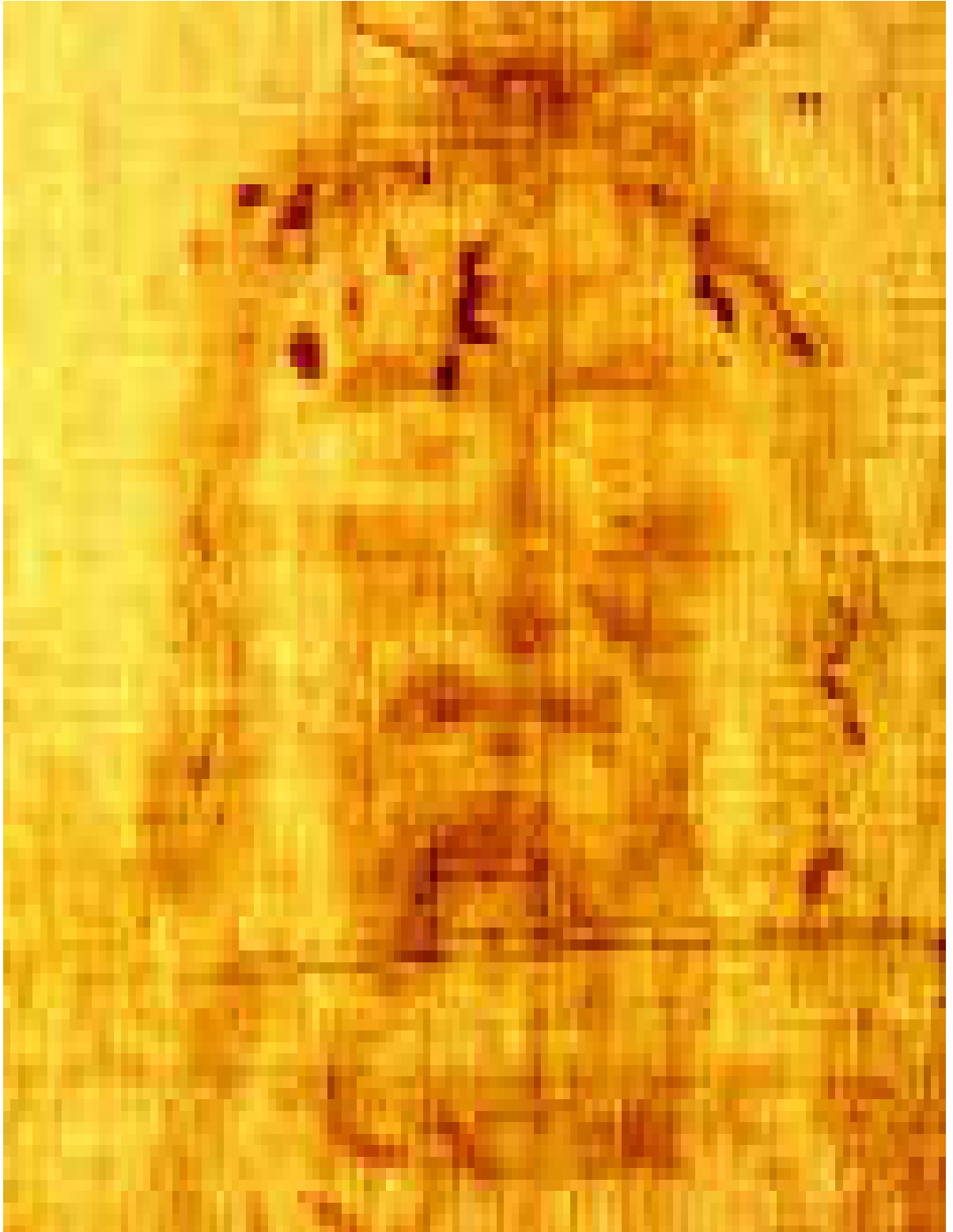

**Pyhän isän
paastoviesti**
s. 16

**Torinon
käärinliina:
sittenkin
Jeesuksen
ajalta?**
s. 14

**Heitä ei voi
unohtaa**
s. 10

Eerik IX pyhä
s. 12

XX.
Weltjugendtag
Köln 2005

Valmistautumisesta

Monsignore Adolf Carling, jonka Rukouskirja vuodelta 1949 on monille meistä tuttu, ei ole ainoa katolinen hengentieteilijä, joka on kehottanut iltarukouksen yhteydessä tavalla tai toisella "muistelemaan" omaa kuolemaansa, siis valmistautumaan siihen.

Lähestyvä paaston aika samoin kuin monet muut tapahtumat kirkossa, mukaan lukien oman hiippakuntamme juhlavuosi, ovat hyvä syy meille kaikille hetkeksi pysähtyä pohtimaan oman elämämme tarkoitusta ja päämäärää. Eikä vain sitä, vaan nimenomaan etsimään Jumalan rakkautta ja jakamaan sitä muille. Tämä aika kutsuu meidät katumukseen ja kääntymykseen. Se kutsuu meitä pyhyteen, joka on tiemme Jumalan näkemiseen kasvoista kasvoihin.

Valmistautumalla kuolemaamme kuolemalla synnille me valmistaudumme parhaalla mahdollisella tavalla iankaikkiseen autuuteen Jumalan, Rakkauden luona. Tähdän kirkko sakramenteissaan ja opetuksessaan meitä ohjaa.

Mutta älkäämme katsoko vain omaan napaamme. Maailma ympärillämme on täynnä sotaa, murhetta ja epäoikeudenmukaisuutta. Olenko hyvin valmistautunut, mikäli lähdän tästä maailmasta edes yrittämättä tehdä jotakin hyvää, edes haluamatta kertoa lähimmäisilleni Jeesuksen Kristuksen ilosanomasta?

M. Tervaportti

PS. En yleensä tee mainoskampanjaa, mutta uskallan kuitenkin nyt tehdä poikkeuksen: "Perikato" on näkemisen arvoinen elokuva. Ehkä se antaa meille virikkeen uudella innolla taistella pahaa vastaan, myös sellaista, joka on juurtunut syväälle yhteiskuntaan ja valtarakenteisiin?

Hiippakunnan kalenteri ilmestyy

Hiippakunnan kalenteri, jossa on hiippakunnan kuurian, toimistojen, keskusten, seurakuntien ja kirkon piirissä toimivien järjestöjen yhteystiedot sekä liturginen kalenteri, ilmestyy helmikuussa.

Kalentereita lähetetään perinteiseen tapaan seurakuntiin, josta halukkaat voivat niitä hakea.

* * *

Stiftskalendarern med kontaktuppgifter till stiftets organ, församlingar och katolska föreningar kommer ut i februari. Man kan hämta en egen kalender från församlingen. Även på svenska.

The Diocesan Calendar with contact information is about to be published in the middle of February. Please ask for the English version in your parish.

Fides

Seuraava lehti

3/2005

Deadline

11.2.2005

Ilmestyy

25.2.2005

Vuoden 2005 aikataulu

numero	(deadline)	ilmestyy
01	(31.12.)	14.1.
02	(21.1.)	4.2.
03	(11.2.)	25.2.
04	(4.3.)	18.3.
05	(1.4.)	15.4.
06	(29.4.)	13.5.
07	(27.5.)	10.6.
08	(22.7.)	5.8.
09	(19.8.)	2.9.
10	(9.9.)	23.9.
11	(30.9.)	14.10.
12	(21.10.)	4.11.
13	(11.11.)	25.11.
14	(2.12.)	16.12.

TERESAT KIITTÄVÄT

Teresa ry:n johtokunta on jälleen syvästi kiitollinen kaikille teille, jotka olitte yhdessä kanssamme toteuttamassa onnistuneita joulumyyjäisiä. Ilman teitä, tekijät, lahjoittajat ja asiakkaat, meillä ei olisi myyjäisiä. Tuloksesta ja oimme avustukset leiri-toimintaan, molemmille seurakunnille kirkkoherrojen edelleen jaettavaksi, ja karmeliittaisiarille.

Sydämelliset kiitokset, että autoitte meitä auttamaan!

Sisällysluettelo

TOIMITUKSELTA

2 Pääkirjoitus

UUTISIA

3 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta
4 Uudet seurakuntaneuvostot

OREMUS

5 Hengellistä aineistoa

PYHIMYS

6 St. Cyrillos och Methodios

PAIMENELTA

7 Paastokäskey
7 Hiippakunnan juhluvuoden avaus

VAKIO-OHJELMAT JA KALENTERI

8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia

ARTIKKELEITA

10 Heitä ei voi unohtaa
- varsovalaiset muistavat kyynelten läpi
11 Pyhän Haudan ritarien retretti Tallinnassa
12 Eerik IX pyhä - Ruotsin kuningas ja suojeluspyhimys
13 Kolumni: Att så i anden
14 Torinon käärinliina: Sittenkin Jeesuksen ajalta?
15 Mikä ihmeen ane?

AJASSA

16 Paavin paastoviesti

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätoimittaja: Marko Tervaportti. Toimitus ja tilaukset: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puhelin 0208 350751. Fax 09-61294770. Pankkiyhteys: Sampo 800019-1242553. Ilmestyy 14 kertaa vuodessa. Vuosikerta 25 e, ulkomaille 30 e.

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaportti. Redaktion och prenumeration: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. Telefon 0208 350751. Fax 09-61294770. Bankförbindelse: Sampo 800019-1242553. Utkommer med 14 nummer årligen. Prenumeration 25 e, till utlandet 30 e.

Paino/tryck: Iprint Oy

URL www.catholic.fi > fides
EMAIL fides@catholic.fi

4.2.2005

Ekumeeninen valtuuskunta Roomassa

Myyös L'Osservatore Romano uutisoi näyttävästi suomalaisvaltuuskunnan vierailua paavin luona.

Kristittyjen ykseyden rukousviikolla vieraili perinteiseen tapaan suomalainen ekumeeninen delegaatio Roomassa.

Delegaatio, johon kuuluivat piispamme Józef Wróbelin SCJ lisäksi mm. Suomen ortodoksisen kirkon arkkipiispa Leo ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon arkkipiispa Jukka Paarma, sekä laajempi seurue, tapasi yksityisaudienssilla paavi Johannes Paavali II:n lauaintaina 15. tammi-kuuta.

Delegaatio kävi vierailun yhteydessä samalla keskustelutapaamisella Vatikaanin kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston edustajien kanssa.

Vierailuun perinteisesti liittyvän jumalanpalveluksen vietti Santa Maria sopra Minervan kirkossa lähellä Rooman Panteonia toimitti tällä kertaa arkkipiispa Paarma. Jumalanpalveluksessa saarnasi arkkipiispa Leo, ja piispa Wróbel luki siinä lukukappaleen ja rukouksia.

Jumalanpalveluksessa olivat paikalla mm. kardinaali Walter Kasper ja monsignore John Radano kristittyjen ykseyden edistämisen neuvostosta sekä birgittalaisarten pääabbedissa, äiti Tekla Familietti OSSS.

Suomen Pyhän istuimen suurlähettiläs Antti Hynninen järjesti Kirkko Suomessa 850 vuotta -juhluvuoden vastaanoton Suomen kulttuuri-keskuksessa Villa Lantessa.

KATT/VIS/KT

Paavi Johannes Paavali II:n puhe suomalaisdelegaatiolle 15.1.

Teidän ylhäisyytenne ja rakkaat ystävät Suomesta. Mielihyvää tuntien toivotan tervetulleeksi Roomaan saapuneen ekumeenisen delegaationne Suomen kansallispyhimyksen, pyhän Henrikin juhlapyhän yhteydessä. Muistan ilolla monia suomalaisten ekumeenisten delegaatioiden vierailuja Vatikaaniin.

Olkamme kiitollisia katolisen kirkon, Suomen ortodoksisen kirkon ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lämpimistä suhteista. Vuosien mittaan vuoropuhelumme on saanut vahvistusta molemminpuolisista vierailuista, jaetuista rukouksista ja, aivan erityisellä tavalla, "Yhteisestä julistuksesta vanhurskauttamisesta".

Kaikki tämä todistaa edistyksestä, jota olemme tehneet etsiessämme kristittyjen täyttä ykseyttä. Suomen kansan yhteisesti viettäessä kristinuskon 850-vuotisjuhlaa rohkeiden teitä rakentamaan Euroopan kristillisten juurien varaan, sillä ne ovat elintärkeitä tämän maanosan tulevaisuudelle.

Teidän, ja kaikkien rakkaittenne ylle Suomessa pyydän kaikkivaltiaan Jumalan runsaita siunauksia.

KATT/VIS

Paavin viesti Auschwitzin keskitysleirin vapautumisen 60-vuotispäivänä:

Älkää koskaan unohtako holokaustia!

Paavi Johannes Paavali II osallistui edustajansa, juutalais-syntyisen Pariisin arkkipiispa Jean-Marie Lustigerin välityksellä Auschwitzin keskitysleirin vapautumisen 60-vuotispäivän viettoon.

Viestissään paavi sanoi, ettei kukaan voi olla välinpitämätön juutalaisten kärsimystä kohtaan, joita he kokivat natsihallinnon alaisuudessa. Se oli "rikos, joka iäisesti himmentää ihmiskunnan historian", paavi sanoi. Hänen mukaansa joukkotuhon pitäisi pysyvästi toimia varoituksena

"vallan väärinkäytöstä ja terrorismista".

Paavin edustajana toimineen kardinaali Lustigerin oma äiti kuoli Auschwitzissa.

KATT/VIS/CWNEWS

Paavin viesti on kokonaisuudessaan luettavissa useilla eri kielillä Vatikaanin internetsivuilla:

http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/messages/pont_messages/2005/index_en.htm

Kardinal Sodano om katastrofen i Asien:

Kristus förklarar inte lidandet utan tar det på sig

Kristus har inte förklarat lidandet, han har tagit det på sig, och det räcker, sade påvens statssekreterare kardinal Angelo Sodano under en mässa i Peterskyrkan 24 januari för offren för katastrofen i Asien.

Kardinal Sodano firade mässan i påvens namn, och påpekade att liksom Job i Gamla testamentet frågar sig människor i alla tider vad som är meningen med lidandet. Kyrkofadern Augustinus skriver i sina Bekännelser: "Jag försökte förstå var det onda kom ifrån, men fann inget svar" (Bekännelser 7.7.11).

"Senare fann han svaret i Kristus, som kom till världen för att berätta för människan

att Gud alltid älskar henne i alla stunder av hennes liv, i glädje och lidande", sade kardinal Sodano.

"Det är mycket som människans förnuft inte kan förstå, men trons ögon låter den troende se att Gud alltid är med oss, ja rentav att han är kärleken (1 Joh 4:5,16)."

Till sist citerade Sodano andra vatikankonciliet hälsning till alla världens fattiga och sjuka: "Kristus har inte avskaffat lidandet och har inte ens velat förklara det, han har tagit det på sig, och det räcker för att vi skall förstå att det är betydelsefullt."

KATT/VATIKANRADION

Dekreetti *Miraculorum maximum:* Eukaristiselle vuodelle oma ane

Paavi Johannes Paavali II on Apostolisen oikeusistuimen dekreetillä "Miraculorum maximum" myöntänyt eukaristisen vuoden viettoihin liittyen erityisen aneen.

Täydellisen aneen voi saada jokainen katolinen uskova "tavallisten ehtojen täytyessä, kun hän osallistuu hartaudella ja hurskaasti jumalanpalvelukseen tai hartautilaisuuteen, jota vietetään kaikkein pyhimmän sakramentin kunniaksi, oli tämä sitten asetettu juhlallisesti esille tai tabernaakkelissa".

Pyhän isän toivomus on, että uskovat saisivat mielellään olevan eukaristisen vuo-

den aikana "yhä syvemmän ymmärryksen ja vahvemman rakkauden 'uskon salaisuutta' kohtaan, ja siten rikastuisivat hengellisesti".

Täydellisen aneen voivat lisäksi saada papiston jäsenet ja kaikki hetkivalveluksen lukeamiseen velvoitetut sekä ne, jotka omasta hartaudestaan säännöllisesti lukevat hetkivalveluksen, kun he päivän päätteeksi rukoilevat yksin tai yhdessä vesperin ja kompletiumin tabernaakkelin edessä.

KATT/VIS/KATH.NET

Arkkipiispa kidnapattiin ja vapautettiin

Syyrialais-katolisen kirkon irakilaisen Mosulin kaupungin arkkipiispa Basile Georges Casmoussa kidnapattiin tammikuun puolessa välissä, mutta vapautettiin jo päivää myöhemmin.

Vapauttamisensa jälkeen Casmoussa sanoi lehdistölle valmistautuneensa jo kuolemaan ja viittasi muiden katolisen kirkon edustajien tavoin siihen, ettei tapaukseen liittynyt uskonnollisia motiiveja. "Tarkoituksena oli saada amerikkalaiset pois maasta", hän toteisi.

Arkkipiispa Casmoussan nopeaan vapautumiseen vaikutti Vatikaanin edustajien ripeä väliintulo ja paavi Johannes Paavali II:n esittämä veeotomus. Mosulissa ympäristöineen asuu yli 50.000 katolilaista.

KATT/VIS/CWNEWS

Spanien: strid mellan regering och kyrka

Talesmannen för Spaniens katolska biskopar menar att premiärminister Zapatero överskrider sina vallöften i sin strävan att förändra det spanska samhället och att han borde lyssna mer till samhället i stället för att förändra det.

Biskoparnas talesman Juan Antonio Martinez Camino säger i en intervju i italienska dagstidningen La Repubblica 29 januari att Zapatero överskrider de löften han valts på när det gäller instiftandet av äktenskap för homosexuella.

"Lagar kan vara orättfärdiga även om de antas av en majoritet", säger Camino. "Vi begär att man skall erkänna att äktenskapet är ett förbund av två personer av olika kön. Vi vill att de som får barn

skall få hjälp att fostra dem. Vi vill att man skall lyssna till samhället och inte bara försöka förändra det."

Spaniens biskopar genomför just i dagarna sina rutinbesök hos påven och hans medarbetare i Vatikanen. Den spanska pressen gav under förra veckan stort utrymme åt påvens kritik mot vad han beskrev som sekulära strömningar i ett tal till biskoparna 24 januari. En stor del av pressen menar att påven lägger sig i landets inre angelägenheter och att hans kritik är orättvis, medan den katolska pressen menar att det nu är dags för Zapateros regering att börja föra en dialog med kyrkan.

KATT/VATIKANRADION

Seurakuntavaalien tuloksia

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan seurakuntaneuvoston vaalit päättyivät 12.12.2004. Ääniä kertyi yhteensä 127, joista 4 hylättiin. Äänet jakautuivat seuraavasti: Teemu Heiramo 29, Kaarina Koho 32, Juho Kyntäjä 60, Tuula Luoma 26, Domenico Musone 6, Marko Pitkaniemi 70, Marja-Leena Rautakorpi 60, Mervi Sarimo 62 ja Sr. Eugenia Szewo 87 ääntä. Kuusi eniten ääniä saanut tulivat valituksi seurakuntaneuvostoon kaudelle 2005-2009 seuraavasti: Sr. Eugenia Szewo (87 ääntä),

Marko Pitkaniemi (70 ääntä), Mervi Sarimo (62 ääntä), Juho Kyntäjä (60 ääntä) Marja-Leena Rautakorpi (60 ääntä), Kaarina Koho (32 ääntä). Kirkkoherra kutsui seurakuntaneuvoston jäseneksi myös Katolisen tiedotuskeskuksen johtajan Marko Tervaportin.

Pyhän Marian seurakunta. Seurakuntaneuvosto: 1. Johanna Kivi 2. Anna-Majja Lindholm 3. Risto Mantovani 4. Mikaela Flanagan 5. Esa Erävalo 6. György Lakner.

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta. Seurakuntaneuvosto: Luigi de Anna, Leena Casagrande, Teija-Liisi Kontkanen, Michael Mills, Tien Thuat Nguyen, sisar Violetta Palatty OŠSS, Saari Yusuf.

Pyhän Olavin seurakunta. Määräaikaan mennessä seuraavat henkilöt ovat ilmoittaneet halukkuutensa seurakuntaneuvostoon: Astiani Gloria, Gröhn Marko, Jäntti Margareta, Kelo Aino, Trzaska Wladyslaw, Wierchowicki Pawel. Vaaleissa pitäisi valita 6 henkilöä. Syystä, että määräaikaan mennessä on ilmoittautunut vain kuusi henkilöä, kaikki pääsevät seurakuntaneuvostoon. Ensimmäisessä istunnossa seurakuntaneuvosto valitsee sihteerin ja katsoo, millä tavalla neuvostoa voi täydentää.

Pyhän ristin seurakunta. Seurakuntaneuvosto: Gabriela Csonka-Müller, Peter Hau, Elina Grönlund, sisar Theresa Jezl CPPS, diakoni Krister Korpela, pikkusisar Margareta, Johan Scholliers, Sakari Vainikka.

Nasaretin pyhän perheen seurakunta. Seurakuntaneuvosto: Heikki Ailisto, Daniele Ferraro, Risto Hämeenkorpi, Khalid Hommy, Antonio Scarzatto, Duc Lam, Elisabeth Lattu.

Lisää tuloksia seuraavassa lehdessä.

Kuvaterveisiä Jyväskylästä

Opetus (yllä): Uskonnonopetus, joka toteutuu kerran kuukaudessa, antaa lapsille myös mahdollisuuden esiintyä. Tänä talvena perhejuhlan yhteydessä lapset olivat toteuttaneet näytelmän neljästä kuninkaasta ja Jeesus-lapsen etsimisestä.

Ekumenia (oikealla): Tänä vuonna tapahtui myös erilaisia eleitä ekumenian kentällä. Pyhän Olavin seurakunnan pappilaan kokoontuivat neljän seurakunnan kirkkoherrat. Ortodoksinen seurakunnan Arto Leskinen, ev. lut. kaupunginseurakunnan Jukka Keskitalo ja maaseurakunnan kirkkoherra Arto Viitala sekä kat. seurakunnan Zdzislaw Huber. Tässä vapaamuotoisessa tapahtumassa pääasiassa söimme yhdessä, mutta oli myös aikaa keskustella erilaisista asioista. Ekumenia-

viikkoon mahtui myös Jyväskylän kaupunginseurakunnan papiston tapaaminen, jossa

isä Zdzislaw alusti keskustelua aiheesta "Messu ja hetkirukoukset".

Pyhä Blasius piispa ja marttyyri

Monissa katolisissa kirkoissa jaetaan helmikuun 3. päivänä niin kutsuttu Blasiuksen siunaus. Pappi laskee ristikkäin olevat kynttilät uskovan kaulalle ja sanoo:

"Jumala päästäköön sinut pyhän piispan ja marttyyriin Blasiuksen esirukouksen tähden kaulan sairauksista ja kaikesta pahasta." ...

Blasius toimi lääkärinä ja piispana Sebastessa, Kappadokiassa, nykyisessä Turkin Anatoliassa. Kun Licinius pani toimeen kristittyjen vainon, Blasius pakeni vuoristoon, ja asettui luolaan. ...

Legenda kertoo, että Blasiuksesta oli luolassa asuessaan tullut villieläinten ystävä. Suuren metsästysretken suuntautuessa vuoristoon eläimet pakenivat ystävänsä luokse ja paljastivat näin hänet.

... Kun häntä vietiin teloitettavaksi, muuan epätoivoinen nainen laski lapsensa hänen jalkojensa juureen. Poika oli tukehtumaisillaan kurkkuun takertuneeseen kalanruotoon. Piispa, jolla oli kuolema silmiensä edessä, siunasi lapsen ja pelasti siten tämän elämän. Tämän tapahtuman muistoksi pyhää Blasiusta pyydetään apuun tänäkin päivänä kaulan ja kurkun vaivoissa.

Kirjasta Adalbert Engelhart,
Pyhiin vuosi. KATT 2001.

Hinta 21,90 + postituskulut.

Rukouksen apostolaatti

Me rukoilemme ...

Helmikuu

Että sairaat ja varsinkin köyhimmät heistä saisivat apua ja huolenpitoa lähimmäisiltään.

Että kaikissa lähetystyöntekijöissä kasvaisi vakaumus, että vain syvä rakkaus Kristukseen auttaa julistamaan evankeliumia vakuuttavalla tavalla.

Maaliskuu

Että kaikkien maiden hallitukset ottaisivat poliittisissa päätöksissään ja suunnitelmissaan huomioon köyhät, syrjäytyneet ja sorretut.

Että kaikki kirkot tulisivat tietoisiksi yhä suuremmasta kutsu-
musten tarpeesta evankelointityössä.

Böne-apostolatet

Vi ber ...

Februari

Att de sjuka, särskilt de fattigaste av dem, får hjälp och omsorg av goda människor.

Att alla missionärer växer i övertygelsen om att det bara är genom en innerlig kärlek till Kristus som evangeliet kan förmedlas på ett övertygande sätt.

Mars

Att alla länders regeringar i sin politiska planering och utveckling alltid räknar med de fattiga, utslagna och förtryckta.

Att varje enskild kyrka blir medveten om det allt större behovet av kallelse för evangelisation.

Vi och Kristi kärlek

"Gör detta till min äminnelse". Vilken underbar kärlek i dessa ord! Hur tränger de inte som en spjutspets ned i själen! "Gör detta", säger han, "till min äminnelse"... Vilken from och ljuvlig äminnelse är det inte att "förkunna Herrens död till dess han kommer"!

Kristi död: en gärning utan motstycke! Ett förödmjukande utan gräns! En gåva utan betalning! En nåd utan förtjänst! Den ville han undergå för vår skull, när "han bar våra synder upp på korsets trä" - straffet för synderna - då vi helades genom hans sår. Övriga och otacksamma människor! Vad vill du göra? Tillbed andaktsfullare och fira of-tare i altarets sakrament världens frälsning, som han lidit för dig, livet som han utgivit för dig genom sin död, kraften som han bytte ut mot svaghet. Om du är Kristi lem, lid med ditt huvud! Om du är Kristi broder, dö med din broder! Klaga med suckan och tårar över den enfödde Sonens kostbara död!...

BERNHARD AV CLAIRVAUX 1100-TALET

ur Härdelins Kyrka Gudstjänst Sakrament

Sunnuntait ja juhlapyhät

6.2. KIRKKOVUODEN 5. SUNNUNTAI (I)

1L Jes. 58:7-10
Ps. 112: 4-5, 6-7, 8a+9. Ks 4a
2L 1 Kor. 2:1-5
Ev. Matt. 5:13-16

9.2. TUHKAKESKIVIKKO (IV)

1L Joel 2: 12-18
Ps. 51: 3-4, 5-6ab, 12-13, 14+17. Ks vrt.3
2L 2. Kor.5:20 - 6:2
Ev. Matt.6: 1-6, 16-18
[Paasto- ja abstinenssipäivä]

13.2. viol. PAASTON 1. SUNNUNTAI (I)

1L 1 Moos. 2:7-9, 3:1-7
Ps. 51: 3-4, 5-6ab, 12-13, 14+17. Ks 3a
2L Room. 5: 12-19 tai 5:12,17-19
Ev. Matt. 4:1-11

20 viol. PAASTON 2. SUNNUNTAI (II)

1L 1 Moos. 12:1-4a
Ps. 33:4-5, 18-19, 20+22. Ks 22
2L 2. Tim. 1:8b-10
Ev. Matt. 17:1-9

**Jos olemme
rauhallisia ja
kärsivällisiä,
löydämme
itsemme
lisäksi myös
sielumme ja
sen kanssa
Jumalan.**

PYHÄ PIO
PIETRELCINALAINEN

St. Cyrillos och Methodios

Dessa heliga bröder, av vilka Methodios var den äldre, var födda i Tessalonika, numera Saloniki, under förra hälften av 800-talet. De nordligaste delarna hade genom folkvandringarna fått en så stor slavisk befolkning att ortens språk var slavonska. Därigenom blev bröderna tvåspråkiga ända från sin barndom. Familjens hemspråk och studier språket var säkert grekiska ty deras far var en hög kejsertlig ämbetsman. Hans liv lockade till efterföljd och Methodios var helt inställd på att följa i hans spår. Han blev också i unga år prefekt i en gränsprovins med slavisk befolkning. Omkring år 840 lämnade han plötsligt denna bana och drog sig tillbaka till ett kloster i Bithynien.

Cyrillos studerade med framgång i Byzans där han blev vigd till diakon då han bestämt avvisade erbjudanden om en politisk bana. I något senare skede blev han prästvigd. På grund av sin intelligens och sina andliga gåvor fick han tidigt viktiga kyrkliga uppdrag men han kände sig liksom brodern kallad till ett kontemplativt liv.

Han flydde därför från Byzans till ett kloster på Svartahavs kusten. Efter ett halvt år lyckades någon spära honom och övertala honom att åtaga sig ett läraruppdrag vid Konstantinopels högskola. Men rätt snart drog han sig tillbaka från posten i avsikt att inträda i samma kloster som

Methodios. Men det lyckades inte. Bröderna skickades med en delegation till de tatariska khazarerna på Svarta havets östra kust. I Kherson fann de i en kyrka vad som av den lokala tradition sades vara den helige påven Clemens av Roms grav. De tog benen ur graven och förde dem med sig på hemresan.

862 kom det till kejsaren och patriarken ett sändebud från furst Rostislav av Stor-Mähren. Fursten bad om att få missionärer som skulle kunna undervisa hans undersåtar på deras eget språk. Missio-närer från olika länder hade besökt landet men hade inte lyckats göra sig förstådda. Cyrillos och Methodios valdes till uppdraget. Och då detta så tydligt kom från Gud antog de det med glädje. De började genast översätta till slavonska de för gudstjänsten viktigaste Bibeltexterna. Då de slaviska språken har många ljud som inte kan uttryckas med grekiska bokstäver, behövdes det ett nytt alfabet. Cyrillos var kreativ och byggde upp ett alfabet som inte utgick från något av de kända. Det kallades det glagolitiska alfabetet. Det övergavs dock senare till förmån för det "cyrilliska" som utvecklats från det grekiska, antagligen av hans lärjungar. I Kroatien, det enda land under påven som fick tillstånd att använda folkspråket i liturgin, har det glagolitiska alfabetet varit i användning i liturgiska

böcker ända in på 1900-talet.

Bröderna anlände till Stor-Mähren 863. Där började de genast undervisa, predika och läsa mässan på slavonska. Folket uppskattade det livligt och lyssnade till dem i stora skaror. Men de tyska missionärer som redan fanns i landet, var mycket indignerade. I synnerhet sedan tyska kejsaren tvingat furst Rostislav att svära honom tro och huldhet, ansågs de att landet var deras revir.

Arbetet i Mähren var för stort för två präster. Nya kallelser hade uppstått men den tyska biskopen vägrade bestämt att att viga dem. Då tog bröderna sina prästkandidater och startade med dem sederut för att få dem vigda anringen i Konstantinopel eller Rom. På vägen gjorde de ett uppehåll i Venedig. Där visade det sig att situationen blivit komplicerad. Den förra patriarken hade blivit bannlyst och i väst var stämningen mot östkyrkan negativ och dessutom läste dessa män mässan på ett nytt språk. Bröderna tog då genaste vägen till Rom, där de skänkte åt påven de clementinska benen och bad honom om hans åsikt om deras verksamhet. Han gav dem betyget att de var renläriga och visa män och gav dem tillstånd att hålla gudstjänst på slavonska. Deras prästkandidater blev också vigda. Nöjda åter-vände de hem till Mähren.

Men fienderna gav inte upp utan fortsatte med sitt förtal, så tre år senare för de igen till Rom, där de igen fick påvens godkännande. På denna resa blev Methodios vigd till biskop men under besöket insjuknade Cyrillos och dog. Kort därefter hade han inträtt i en orden och tagit Cyrillos som klosternamn. Tills dess hade han hetat Constantinos. Han begrovs i kyrkan San Clemente där Clemensrelikerna blivit skrinlagda. Detta hände år 869.

Methodios fick nu fortsätta arbetet ensam. På hemvägen blev han inbjuden till furst Kosel av Pannonien som önskade att det gamla stiftet Sirmium skulle återuppbyggas. (Huvudorten ligger nära Belgrad.) Han blev biskop där. När han därifrån besökte Mähren fann han att situationen där försämrats. Furst Rostislav hade blivit fördriven av sin brorson Svatopluk som hade allierat sig med fursten av Bayern, och därför nu stod på de tyska missionärernas sida. Tyskarna drog Methodios inför en tysk biskopssynod och dömde honom till fängelse. Det tog påven två år att få honom ut därifrån.

För fridens skull förbjöd den dåvarande påven nu användningen av "ett barbariskt språk" i annat än predikan. Det var en tidigare påve som gett tillståndet. Under de närmaste åren fortsatte Methodios genererat sin verksamhet

som förr, men då han förebrädde Svatopluk hans osedliga liv blev denne definitivt hans fiende och förtalade honom åter i Rom. Han anklagade honom för att ha oloyligt läst mässan på slavonska och beskyllde honom för heresi för att han i trosbekännelsen utlämnade orden "och Sonen". Dessa ord hade inte på den tiden införts överallt, bl.a. inte i Rom.

Påven kallade honom till Rom där han övertygade denne om sin rättlärlighet och om behovet av den slavonska liturgin. Tyvärr utnämnde påven på Svatopluks begäran en tysk präst, Wiching, till hjälpbiskop åt Methodios. Denne gjorde sitt bästa för att göra livet surt för sin förman.

Efter Methodios död fick Wiching överta stiftet, Han fördrev Methodios medhjälpare och förstörde mycket av hans verk i Mähren. Under sina sista år avslutade Methodios sin slavonska översättning av Bibeln samt också en samling byzantinska lagar.

Methodios dog i Stare Mesto (Velehrad) 6.4.884.

MARTA AMINOFF

Caritaksen adventtikeräys 2004

Kokonaistulos 4.852,48

SEURAKUNNAT

Nasaretin pyhän perheen seurakunta	62,35
Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta	204,50
Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta	200,00
Pyhän Marian seurakunta	803,40
Pyhän Olavin seurakunta	52,15
Pyhän ristin seurakunta	786,20
Pyhän Ursulan seurakunta	167,40
Seurakunnat yhteensä	2.275,70
SUORAT TILISIIROT	2.576,78

Caritas kiittää kaikkia keräykseen osallistuneita.

STUDY CIRCLE IN ENGLISH

Knowing God

What is theology? A collective reading of St Thomas Aquinas' masterpiece, Summa Theologiae, will take place at Studium Catholicum. No previous knowledge is needed.

The meetings are lead by Fr Antoine Lévy OP, DD.

First meetings in the spring: Saturday Jan. 22nd at 2 p.m., Saturday Feb. 12th at 2 p.m. and Saturday Feb. 19th.

Holy Mass will be celebrated on the same days at 12.30 (at 12.00 on Feb. 19th). Coffee will be served followingly.

Studium Catholicum, Ritarikatu 3 A 4, 00170 Helsinki.
Tel: 09- 612 06 711. WELCOME!

Paastokäsky

Helsingin piispan paastokäsky, joka toistaa Pohjoismaiden piispainkokouksen suosituksen vuodelta 1985.

Tänä vuonna tuhkakeskiviikko on 9. helmikuuta ja pitkäperjantai 25. maaliskuuta.

1. Uskovia velvoittaa paasto liharuoasta pidättyminen, abstinenssi, tuhkakeskiviikkona ja pitkänäperjantaina. Paastoamisvelvollisuus koskee täysi-ikäisiä siihen asti, kun he täyttävät 60 vuotta, abstinenssi 14 vuotta täyttäneitä.

2. Perjantaisin jokainen 14 vuotta täyttänyt täyttää katumusvelvollisuuden esimerkiksi:

❖ pidättymällä liha- tai josta-kin muusta ruoasta,

❖ pidättymällä alkoholin tai tupakan käytöstä tai jostakin muusta nautinnosta,

❖ pidättymällä kaikesta ruoasta tavallista pidemmän ajan; näin säästynyt raha voidaan

lahjoittaa hiippakunnan Caritasjärjestön kautta käytettäväksi hätää kärsivien hyväksi,

❖ omistamalla erityistä huomiota perheen yhteiseen rukoukseen, osallistumiseen pyhään messuun, sakramentin palvontaan tai ristintien harjaukseen,

❖ antamalla erityistä huomiota niille, jotka ovat köyhiä, sairaita, vanhuksia tai yksinäisiä.

3. Jokainen voi vapaasti valita sen katumuksen harjoittamisen muodon, jota hän tavallisina perjantaina noudattaa, eikä sen tarvitse aina olla sama.

4. Ei ole katsottava synniksi, jos joku ei täytä katumusvelvollisuuttaan jonain perjantaina. Vakava aikomus katumuksen harjoittamiseen on kuitenkin velvoittava.

+ JÓZEF WRÓBEL SCJ
HELSINGIN PIISPA

Hiippakunnan juhluvuoden 2005 avaus

Piisparamme saarna Pyhän Henrikin juhlapyhänä 23.1.2005 Pyhän Henrikin katedraalissa.

Rakkaat sisaret ja veljet,

Tänään (23. tammikuuta) alkaa hiippakunnassamme erityinen juhluvuosi. Kirkkomme viettää olemassaolonsa 850-vuotisjuhlaa, ja Helsingin hiippakunta juhlii perustamisensa 50-vuotisjuhlaa, ja Suomen apostolinen vikaarikunta korotettiin Helsingin hiippakunnaksi 25. helmikuuta 1955.

Tällä juhluvuodella on kahdenlainen merkitys. Ensinnäkin se muistuttaa meitä juuristamme ja kirkon merkityksestä Suomen historiassa. Samalla se suo meille mahdollisuuden maistaa juhluvuoteen liittyviä hengellisiä hedelmiä.

Pyhä Henrik tuli Suomeen vuonna 1155 ensimmäisenä katolisena piispana. Uppsalan piispana hän sai tehtäväkseen evankelioida maatamme ja perustaa tänne katolisen kirkon rakenteet. Hänen oli määrä johtaa tätä paikalliskirkkoa ja siten vahvistaa uskoa. Innokkaasti hän tarttui tähän tehtävään, mutta jo vuoden kuluttua hän kärsi marttyyrikuoleman, kun ”hän yritti oikaista erästä miestä kirkollisen järjestyksen mukaisesti”.

Henrikin marttyyrikuolema ei merkinnyt kirkon loppua vaan sen elämän alkua. Lähetystyötä, jonka pyhä piispa Henrik aloitti, ovat hänen seuraajansa jatkaneet. Alussa työ eteni hitaasti ja vaikeuksien kautta, mutta vähitellen

kirkko saattoi kehittyä ja täyttää tehtävänsä yhä elinvoimaisemmin. Ajan myötä Suomeen saapui myös sääntökuntia: ensin dominikaanit, sitten fransiskaanit ja birgittalaiset.

Maamme asukkaiden uskalle ja kirkolle pyhän Henrikin lähetystyöllä oli erinomainen suuri merkitys. Ensinnäkin hän laski perustan Jeesuksen Kristuksen todelliselle kirkolle, vieläpä niin, että hän itse on tämän kirkon tukipilari. Jeesuksen Kristuksen kirkko on juuri se sanan ja sakramenttien yhteisö, jota piispa johtaa. Ilman piispa ei ole olemassa todellista Jeesuksen Kristuksen paikalliskirkkoa.

Piispa on apostolien seuraaja. Siinä tehtävässä hän toimii Jeesuksen Kristuksen opetuksen todistajana ja kantaa vastuun tämän opin totuukseen välittämistä eteenpäin pappien, diakonien ja kirkon maallikkojen avustamana (KKK 886).

Virkansa täyttämässä piispa ei ole yksin. Hän kuuluu piispainkollegioon, joka apostolisen seuraannon perusteella on apostolien kollegion jatkumo. Niinpä, kuten apostoli Pietari oli kirkon alkuaikoina Jeesuksen Kristuksen tahdosta apostoleista ensimmäinen ja kirkon kallio, niin on tänäänkin Rooman piispa - eli paavi - ensimmäinen piispojen joukossa ja uskollisuuden tae Jeesuksen Kristuksen opetukselle. Hä-

nen kanssaan yhteydessä olevien piispojen kollegio on se perusta, jonka varassa kirkko seisoo.

Henrikin tulo Suomeen tarkoitti samalla paikalliskirkon perustamista. Tällä kirkolla on apostolinen luonne ja se on osa yleismaailmallista kirkkoa. Alusta alkaen kirkkomme oli se kirkko, jonka Jeesus Kristus itse on perustanut. Tämä tarkoittaa myös, että tässä maassa julistettiin alusta alkaen Jeesuksen Kristuksen evankeliumin totuutta koko laajuudessaan ja vietettiin pelastuksen sakramentteja.

Jumalan sanan julistamisen kautta esi-isämme saattoivat päästä osallisiksi Jumalan ilmoituksesta, mutta ei vain siitä: he saivat tutustua myös niihin vaatimuksiin, jotka ovat ratkaisevia iankaikkisen pelastuksen ja ihmisarvon säilyttämisen kannalta. Todellisuudessa Jeesus Kristus ilmoittaa muutakin kuin pelkän Jumalan salaisuuden, hän ilmoittaa myös ihmisen salaisuuden: mikä ihminen on, kuinka hän Jumalan silmissä on suuri ja mikä hänen elämänsä päämäärä on. Mutta Kristuksen ilmoitukseen sisältyy myös tieto siitä, mitä ihmisen on uskottava ja miten hänen on eletävä, jotta hän saavuttaisi ihmisyytensä täyteen.

Pyhän Henrikin saapumisella ja kirkon perustamisella oli myös niin sanottuja maallisia seurauksia, joita ei saa

unohtaa. Niin kuin koko Euroopassa, myös täällä kirkko loi perustan maamme kulttuuriselle kehitykselle. Koulut toimivat luostareiden yhteydessä, kirjoja kopioitiin. Luostarit olivat intellektuaalisen elämän ja kulttuurielämän keskuksia. Suuria uskonnollisia taideteoksia luotiin. Kotimaisten taideteosten ilmaisuvoima oli aivan yhtä suurta kuin niiden, joita muissa Euroopan maissa niin mielemme käymme katso- massa ja ihaillessa. Birgittalaisluostarissa naistenkin oli mahdollista päästä osallisiksi kulttuurista ja koulutuksesta, mikä ei ollut lainkaan tavallista sen ajan maailmassa. Samalla luostarit välittivät lähimmäisenrakkautta, niiden puitteissa toimivat ensimmäiset sairaalat, vieraskodit ja erilaiset palvelut köyhiä varten.

Kirkon saama tehtävä, jonka pyhä Henrik aloitti, jatkuu paikalliskirkossamme sille suotujen mahdollisuuksien mukaan yhä tänäänkin. Hiippakuntamme on vielä nuori ja pieni, minä olen vasta neljäs katolinen piispa tässä maassa reformaation jälkeen. Hiippakunnallamme on kuitenkin selvä katolinen identiteetti, ja nykyisten mahdollisuuksiensa puitteissa se täyttää tehtävänsä, esimerkiksi ylistämällä Jumalaa ja pyhittämällä ihmisiä Jeesuksessa Kristuksessa. Se pyrkii myös auttamaan nykyihmistä, joka on elämässään yhä enemmän hämmentyneissä, tarjoamalla hänelle

toivon ja taidon tunnistaen yhä paremmin se, mikä on hyvää ja kaunista. Paikalliskirkkomme haluaa auttaa nykyihmistä myös tunnista- maan yhä paremmin perheen arvon ja ymmärtämään sen, että hänellä on tärkeä tehtävä yhteiskunnassa.

Rakkaat sisaret ja veljet! Juhluvuoden vietto ei ole vain menneen muistelu. Kirkollinen juhluvuosi on erityinen Jumalan lahja. Jumala itse haluaa lahjoittaa meille erityisiä armoja. Siksi pyhä isä on saamsa vallan perusteella suonut meille näitä armoja. Ne on esitetty viime Fidesissä julkaistussa erityisessä asiakirjassa, jota kirkkoherrat selittävät tarkemmin.

Jumalan armo ei kuitenkaan toimi automaattisesti, ilman suostumustamme. Myös siksi meitä kutsutaan uudistamaan uskomme, täyttämään kastelupauksemme, elävöittämään ystävyytemme Jumalan kanssa ripin sakramentissa ja pyhässä kommu- niassa sekä todistamaan kato- lisuudestamme ympäröivässä yhteiskunnassa. Toivon teille kaikille runsaita Pyhän Hengen lahjoja, Jumalanäidin Neitsyt Marian äidillistä suo- jaa ja pyhän Henrikin esiruko- uksia. Aamen.

+ JÓZEF WRÓBEL SCJ
HELSINGIN PIISPA

Vakio-ohjelma

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-6824040, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@catholic.fi.

La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu; **su** 9.45 missa latina, 11.00 päämessu, 12.30 eri kielisiä messuja ja perhemessu, 18.00 iltamessu. **Ma, ke, pe,** messu 18.00; **ti, to** messu 7.30. **Ke** 17.30 ruusukkorukous; **pe** 17.30 adoraatio. **Ke, la** 19.30 neokat. yhteisön liturgia. Rippiaika **la** 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@catholic.fi. Kotisivu maria.catholic.fi.

Su 10.00 päämessu suomeksi (1. sunn. ruotsiksi/suomeksi), kirkkokahvit; 11.30 messu (1. sunn. suomeksi/ruotsiksi, 2. sunn. englanniksi, 3. sunn. suomeksi/vietnamiksi, 4. sunn. saksaksi, (5. sunn. perhemessu suomeksi), kirkkokahvit; 18.30 iltamessu. **Ma** 13.30 messu; **ke, pe** 7.15 aamumessu; **ti, to, la** 18.30 iltamessu. **Ti** 18.00 ruusukkorukous, **to** 18.00 vesper. Rippitilaisuus: **ti** ja **la** 18.00-18.30 tai sopimuksen mukaan.

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@catholic.fi. Kotisivu birgitta.catholic.fi

Su 10.30 päämessu, 18.30 iltamessu englanniksi/Mass in English, **ma, ke, pe,** **la** 7.30 aamumessu, **ti, to** 18.30 iltamessu. **To** 18.00 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@catholic.fi. Kotisivu olavi.catholic.fi

Su 10.30 päämessu. **Ke** 18.00 iltamessu. Tiedot muiden arkipäivien messuista puhelimitse ja kirkon ovelta. Rippitilaisuus sopimuksen mukaan. Messut Jyväskylän kirkossa yleensä: **ma** 18.00 (sisarten kappelissa), **ti** 7.00, **ke** 18.00, **to** 7.00, **pe** 7.00 **la** 8.00. Poikkeukset seurataa kirkon ilmoitustaululta.

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@catholic.fi. Kotisivu www.kolumbus.fi/risti.

Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 18.00 iltamessu/Mass in English. **Ti, to** 7.30 aamumessu, **ma, ke, pe** 19.00 iltamessu. **Ke** 18.40 iltarukous. **pe** 18.30 adoraatio. **La** messu kysy papilta. Rippi jokapäivä puol tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. Matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista kirkon ilmoitustaululta.

Kouvola

Pyhän Ursulan seurakunta

Välimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@catholic.fi. Kotisivu www.sci.fi/~stan. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

Su 11.00 (1., 2. ja 5. sunn.) tai 18.00 (3. ja 4. sunn.) päämessu kirkossa, **to** 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. **pe** messu ja adoraatio klo 18.00, paaston aikana perjantaisin ristintien hartaus klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

Oulu

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. ja fax 08-347834. Isä Paolon gsm 041-5731595. Sähköposti perhe@catholic.fi.

Su 11.00 päämessu. **Ma, ti, ke, pe** 18.30 iltamessu. **Ke, la** 19.00 neokatekume-naaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus **pe** 17.30 - 18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

5.2. la 10.00 lauantaikurssi englantilaisessa koulussa, 9.45 uskonnonopetus ranskaksi (11.00 messu), 17.40 vesper, 18.00 aattomessu, 15.00-22.00 karnevaalit seurakuntasalissa

6.2. kirkkovuoden 5. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi, 16.00 messu puolaksi, 18.00 iltamessu

7.2. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntasalissa

8.2. ti CSC 18.00 ruusukko, 18.30 messu

9.2. tuhkakeskiviikko: 18.00 tuhkakeskiviikon liturgia

12.2. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

13.2. paaston 1. sunnuntai: 9.45 lat/ranska, 11.00 päämessu, 12.30 perhemessu, 18.00 iltamessu

19.2. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

20.2. paaston 2. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/mässä pä svenska, 16.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu

21.2. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntasalissa

22.2. ti CSC 18.00 ruusukko, 18.30 messu

26.2. la juhluvuoden pääjuhla: 17.00 vesper, 17.30 messu, juhlaconsertti

27.2. paaston 3. sunnuntai: 9.30 juhlanäyttelyn avajaiset seurakuntasalissa, 11.00 juhlamessu, 16.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu

----- Diaspora -----
Porvoo: 20.2. su 16.00
Tikkurila: 27.2. su 16.00

Pyhän Marian seurakunta

5.2. la 9.30 messu ruotsiksi/mässä pä svenska, 10.00 lauantaikurssi/lördagkursen Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi/mässä pä finska, 18.30 aattomessu suomeksi

6.2. kirkkovuoden 5. sunnuntai: 10.00 messu ruotsiksi/mässä pä svenska, 11.30 messu Suomeksi/mässä pä svenska, 18.30 iltamessu suomeksi

9.2. tuhkakeskiviikko: 18.30 iltamessu

12.2. la 16.30 messu Riihimäellä, 18.30 aattomessu

13.2. paaston 1. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi/mässä pä finska, 11.30 messu englanniksi/mass in English, 18.30 iltamessu

19.2. la 18.30 aattomessu

20.2. paaston 2. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi/mässä pä finska, 11.30 messu suomeksi/vietnamiksi, 18.30 iltamessu

26.2. 18.30 aattomessu

27.2. paaston 3. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi/mässä pä finska, huom. ei ole messua! Juhla Pyhän Henrikin kirkossa, 18.30 iltamessu

----- Diaspora -----
Hanko (Täktomin kappeli): 2.4. la klo 16.00

Karjaa (Pyhän Katariinankirkko): 8.5. su klo 15.00

Lohja (Pyhän Laurin kirkko): 22.5. su klo 14.00

26.-27.2. juhluvuoden keskeinen tapahtuma Pyhän Henrikin katedraalissa:

26.2. la 17.00 ensimmäinen vesper, 17.30 iltamessu, 18.30 Kampin laulun konsertti: suomalaista hengellistä musiikkia

27.2. su 9.30 näyttelyn "Kirkko Suomessa" avajaiset ja 10.00 Kalevi Vuorelan luento: "Helsingin hiippakunnan historia" seurakuntasalissa; 11.00 juhlamessu, jonka viettää paavin legaatti, Kölnin arkkipiispa kardinaali Joachim Meisner

Riihimäki (Siunauskappeli): 12.2.; 12.3.; 9.4.; 7.5. la klo 16.30

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

4.2. pe 17.00 katekeesi Porissa, 18.00 messu Porissa

5.2. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu

6.2. kirkkovuoden 5. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English

8.2. ti 19.00 teologinen opintopiiri

9.2. tuhkakeskiviikko: 18.30 tuhkakeskiviikon liturgia

12.2. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu

13.2. paaston 1. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English

15.2. ti 19.00 informaatiokurssi

19.2. la 10.00 messu Ahvenanmalla

20.2. paaston 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English

----- Diaspora -----
Ahvenanmaa: 19.2. la 10.00 messu
Pori: 4.2. pe 17.00 katekeesi, 18.00 messu

Miestenpiiri kokoontuu iltamessun jälkeen kuukauden ensimmäisenä tiistaina.

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

6.2. kirkkovuoden 5. sunnuntai: 10.00 ruusukoppiirin ruusukkorukous, 10.30 päämessu

7.2. ma huom! SCJ:n kokous; maanantaina ja tiistaina ei messua

9.2. tuhkakeskiviikko: 18.00 pyhä messu ja tuhkan jakaminen

11.2. pe 18.00 messu Kiteellä

12.2. la 9.45 uskonnonopetus Joensuussa, 11.00 messu Joensuussa, 16.00 messu Varkaudessa

13.2. paaston 1. sunnuntai: 10.00 ristintien hartaus, 10.30 päämessu, 16.00 messu Mikkelissä

16.2. ke (Wed) 18.00 English Mass

17.2. to 14.00 seniorien kokous

19.2. la 9.00 lauantaikurssi, 10.30 informaatiokurssi, 12.15 pyhä messu

20.2. paaston 2. sunnuntai: 10.00 ristintien hartaus, 10.30 päämessu

26.2. la 9.45 uskonnonopetus Savonlinnassa, 11.00 messu Savonlinnassa

27.2. paaston 3. sunnuntai: 10.00 ristintien hartaus, 10.30 päämessu, 16.00 messu Kuopiossa

4.3. pe 18.00 messu Kiteellä

5.3. la 9.45 uskonnonopetus Joensuussa, 11.00 messu Joensuussa, 16.00 messu Varkaudessa

6.3. paaston 4. sunnuntai: 10.00 ristintien hartaus, 10.30 päämessu

----- Diaspora -----
Iisalmi: (Ort. kirkko) 28.3 ma klo 12.00

Joensuu: (Ort. kirkon srk-sali, Kirkkokatu 32) 12.2.; 5.3.; 9.4.; 7.5. la klo 11.00, uskonnonopetus alkaa klo 9.45

Kitee: (Lut. kirkko; Kappelintie 4) 11.2.; 4.3.; 8.4.; 6.5. pe klo 18.00

Kuopio: (Ort. tuomiokirkon srk-sali, Snellmaninkatu 8) 30.1.; 27.2.; 20.3.; 24.4.; 29.5. su klo 16.00

Mikkeli: (Lut. tuomiokirkon krypta, Savilandenkatu 20) 16.1.; 13.2.; 6.3.; 10.4.; 8.5. su klo 16.00

Savonlinna: (Ort. rukoushuone, Erkonkatu 11) 29.1. huom! poik. klo. 12.00; 26.2.; 19.3.; 23.4.; 28.5. la klo 11.00, uskonnonopetus alkaa klo 9.45

Varkaus: (Ort. kirkko, Taipaleentie 26) 12.2.; 5.3.; 9.4.; 7.5. la klo 16.00

Lasten uskonnonopetus vuonna 2005 (kevätlukukausi): 19.2.; 12.3.; 16.4.; 21.5. Informaatiokurssi 2005 (keväät): 19.2.; 12.3.; 16.4.; 21.5.

Seniorit: 17.2.; 17.3.; 21.4.; 19.5. English Mass: 16.2.; 16.3.; 20.4.; 18.5.

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

6.2. kirkkovuoden 5. sunnuntai: 10.30 päämessu, 15.00 messu Hämeenlinnassa, 18.00 Mass in English
 9.2. tuhkakeskiviikko: 19.00 tuhkakeskiviikon messu
 10.2. to 18.30 adoraatio, 19.00 iltamessu
 11.2. pe 18.30 ristintien hartaus, 19.00 iltamessu
 12.2. la 9.30 katekeesi, 14.00 perhemessu
 13.2. paaston 1. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 Mass in English
 17.2. to 18.30 adoraatio, 19.00 iltamessu
 18.2. pe 18.30 ristintien hartaus, 19.00 iltamessu
 20.2. paaston 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 14.00 messu puolankielellä, 18.00 English Mass
 24.2. to 18.30 adoraatio, 19.00 iltamessu
 25.2. pe 18.30 ristintien hartaus, 19.00 iltamessu
 26.2. la 9.00 messu Lapualla, 12.00 messu Pietarsaareissa, 16.00 messu Vaasassa, 18.30 messu Kurikassa
 27.2. paaston 3. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 Mass in English
 3.3. to 18.30 adoraatio, 19.00 iltamessu
 4.3. pe 18.30 ristintien hartaus, 19.00 iltamessu
 5.3. la 9.30 katekeesi, 14.00 perhemessu
 6.3. paaston 4. sunnuntai: 10.30 päämessu, 15.00 messu Hämeenlinnassa, 18.00 Mass in English

----- Diaspora -----
Hämeenlinna: (Matti Alangon katu 11) 6.2.; 6.3. klo su 15.00
Kurikka: (kysy kirkkoherralta) 26.2.; 12.3. la 18.30
Lapua: (kysy kirkkoherralta) 26.2.; 12.3. la 9.00
Pietarsaari: (Pyhän Mikaelin kappeli) 26.2.; 12.3. la 12.00
Vaasa: (ort. seurakunnan seurakuntasali, Koulukatu 45) 29.1.; 26.2.; 12.3. la 12.00

Kouvola

Pyhän Ursulan seurakunta

4.2. pe kuukauden 1. perjantai: 18.00 pyhä messu ja adoraatio
 6.2. kirkkovuoden 5. sunnuntai: 11.00 päämessu
 9.2. Tuhkakeskiviikko: 18.00 tuhkakeskiviikon liturgia
 10.2. to 18.00 paastonajan iltamessu
 11.2. pe 18.00 ristintien hartaus
 13.2. paaston 1. sunnuntai: 11.00 päämessu
 17.2. to 18.00 paastonajan iltamessu
 18.2. pe 18.00 ristintien hartaus
 20.2. paaston 2. sunnuntai: 18.00 päämessu
 24.2. to 18.00 paastonajan iltamessu
 25.2. pe 18.00 ristintien hartaus
 27.2. paaston 3. sunnuntai: 18.00 päämessu
 3.3. to 18.00 paastonajan iltamessu
 4.3. pe kuukauden 1. perjantai: 18.00 pyhä messu ja ristintien hartaus

----- Diaspora -----
Lahti: 5.2.; 5.3.; 2.4.; 7.5. klo 16.00 pyhä messu ja klo 14-16 uskonnonopetus ortodoksisissa kirkossa
Lappeenranta: 20.2.; 20.3.; 17.4.; 15.5. klo 11.30 ortod. kirkossa
Haminan Huom. uusi paikka! Mannerheimintie 12 (Kulmakivi): 27.2.; 24.4.; 22.5. klo 11.00

Uskonnonopetus:
 Kouvola: 12.2.; 12.3.; 9.4.; 14.5. klo 11-13.00 ja klo.13.00 pyhä messu
 Lahti: 5.2.; 5.3.; 2.4.; 7.5. klo 14-16.00

Oulu

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

4.2. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta (adoraatio)
 5.2. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
 6.2. kirkkovuoden 5. sunnuntai: 11.00

päämessu, 13.30 Mass in English, 17.00 messu Torniossa
 9.2. tuhkakeskiviikko: 18.30 messu ja tuhan jakaminen
 11.2. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta (adoraatio)
 12.2. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
 13.2. paaston 1. sunnuntai: 11.00 päämessu, 13.30 Mass in English, 17.00 messu Rovaniemellä
 18.2. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta (adoraatio)
 19.2. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
 20.2. paaston 2. sunnuntai: 11.00 päämessu, 13.30 Mass in English, 17.00 messu Torniossa
 25.2. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta (adoraatio)
 26.2. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
 27.2. paaston 3. sunnuntai: 11.00 päämessu, 13.30 Mass in English, 17.00 messu Raahessa

----- Diaspora -----
Raaha: 30.1.; 27.2. su 17.00
Rovaniemi: 13.2. su 17.00
Tornio: 6.2.; 20.2. su 17.00

TOIMISTOT

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. (09) 2416095, fax (09) 5885157. Sähköposti katekeesi@catholic.fi, kotisivu www.katekeettinenkeskus.fi

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 0208350751, fax 09-61294770. Sähköposti info@catholic.fi. Kotisivu www.catholic.fi

KESKUKSET

Ekumeeninen keskus

Myllyjärvi, 02740 Espoo. Puh. 09-8557148.

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. 019-335793, fax 019-335892.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 09-61206711, fax 09-61206710. Email: kirjasto@studium.fi

Kirjasto on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 10 - 16 sekä keskiviikkoisin klo 10 - 18.

Dominikaanit viettävät kappelissaan messua tavallisesti klo 8.00 maanantaita perjantaihin.

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh 09-1357998, fax 09-68423140. Sähköposti info@caritas.inet.fi. www.caritasfinland.fi

TAPAHTUMIA

Academicum Catholicum

Ellei muuta mainita, kokous pidetään Studium Catholicumissa, Ritarik. 3b A, Helsinki. Tilaisuudet ovat avoimia kaikille.

Torstaina 17.3. klo 18.30: Kalevi Vuorelan AC:n perustajan isä Willfrid von Christersonin kirjeenvaihtoon perustuva kuvaus hiippakunnan tunnelmista viime vuosisadan alkuvuosikymmeninä. / Kalevi Vuorelas skildring av stämningar i stift under de första årtiondena av förra seklet baserad på brevväxling av ACS grundare fader Willfrid von Christerson.
Torstaina 7.4. klo 18.00 AC:n jäsenet kutsutaan vuosikokoukseen, jossa käsitellään sääntömuutoksia. Vuosikokouksen jälkeen n. klo 18.30 raamatun tutkittelu sisar Veronica Tournierin, OP, johdolla. / Torsdagen 7.4. kl.18.00 sammanfattat ACS medlemmar till årsmöte.

Pä årsmötet behandlas stadgeenliga ärenden. Ca kl. 18.30 bibelstudium med syster Veronica Tournier, OP: Skapelseberättelserna och gatan människa.

Toukokuussa teemme retken yhdessä P. Henrikin Seuran kanssa, tarkemmat tiedot julkistetaan myöhemmin. / Maj gör vi en utflykt med St. Henriks sällskap. Programmet publiceras senare.

Catholic Students' Club

Welcome to the **Rosary and Holy Mass** (Latin/English) in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18:00: *February 8 and 22.* For students and young adults and anyone interested in the Catholic Faith. Welcome!

Elämän puolesta

Kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä isä Axel Carlbergin OP (ks. Studium Catholicum) tai Marko Tervaporin (ks. Katolinen tiedotuskeskus).

Karmeliittamaallikot

Hiljainen rukous ja vesper maanantaisin Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelissa klo 17.00-17.45. Tervetuloa!

Kirjallisuuspiiri

Kokoontuu kevätkaudella Studium Catholicumissa Ritarik.3b A. 3. kerros klo 18.30 to 10.2. Willa Cather: Kuolema noutaa arkipiispan
 pe 4.3. Rolf Hochhuth: Sijainen HUOMPAIVÄ
 to 21.4. Giovanni Guareschi: Isä Camillo-kirjat
 to 12.5. Margaret Atwood: Alias Jane

Maallikkofransiskaanit OFS

Maallikkofransiskaanit O.F.S. kuuluvat maailmanlaajuisen fransiskaaniseen perheeseen, jonka alkuperä perustuu Assisiin pyhän Franciscuksen (1182-1226) osoittamaan elämäntapaan. Maallikkofransiskaaneilla on kanonisen lain mukaiset säännöt. Tämä on toimintamme 57. vuosi Suomessa. Kokouspaikka on Pyhän Marian seurakuntasali, Mäntytie 2, 00270 HELSINKI.

Torstai 17.2. kello 17.00: Info. Paastonajan mieltäkö San Damianon ikonistin äärellä: Maria ja Johannes. Iltamessu kello 18.30

Torstai 17.3. kello 17.00: Info. Opitun kertausta: Pyhä Franciscus ja Kirkon sakramentit. Iltamessu kello 18.30. (Huom. Tänäään on pyhän Patrickin, Irlannin apostolin, muistopäivä)

Torstai 14.4. kello 17.00: Info. Illan aihe: Santa Chiara, uusi nainen. Iltamessu kello 18.30

Torstai 12.5. kello 17.00: Info. Opitun kertausta: Pyhä Maksimilian Kolbe OFMCap, rakkautta marttyyri. Iltamessu kello 18.30.

Kesällä tapahtuu:

Kökarin seurakunnan järjestämä ekumeeninen p. Franciscuksen juhla 2.-3.7. EUFRA-viikot 2005 Puolassa, Konstancin-Jeziornassa heinä-elokuussa. Seuraava kokouksemme on syyskuussa, torstaina 15.9. kello 17.00

Verbi Dei sono Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.

Yhteys/Contact: Markus Mäkelä 040-7178833.

Maanantaiklubi

Maanantaiklubi kokoontuu Pyhän Marian seurakuntasalissa maanantaisin klo 14.00. Messu ennen kokousta klo 13.30. Kaikki ovat tervetulleita!

17.1. Kevätkausi alkaa
21.2. Raija Markkula: Pyhä Birgitta tiennäyttäjänä
28.2. Isä Teemu Sippo SCJ: Mietiskely eukaristiasta
7.3. Maila Berchtold, Intiaanit Etelä-Amerikassa
14.3. Rauni Vornanen, Gastronomian lähteillä
21.3. Toimintapäivä

Pyhän Henrikin seura

Karnevaalit 5.2.

Rakkautta lähetyssisarret

Adoraatio maanantaisin klo 18.00 ja pyhä messu perjantaisin klo 18.00. Tervetuloa! Kaarikuja 2 K 60, Kontula, Helsinki. Puh. 09-3403795.

Seniores (Helsinki)

Seniores kokoontuu aina joka kuukauden kolmas tiistai Pyhän Henrikin katedraalissa. Myös Marian seurakunnan seniorit ovat tervetulleita!

Teresa ry

Teresat kokoontuvat pääasiassa Pyhän Marian seurakuntasalissa, Mäntytie 2, joka kuukauden 1. ja 3. tiistai. Iltä alkaa messun vietoilla Pyhän Marian kirkossa klo 18.30. Messua edeltää ruusukokous klo 18.00 alkaen.

Tiistai 15.2. Vuosikokous ilman vaaleja. Elna Suolahti ja Martti Berger esittelevät kaksi mielenkiintoista hiljattain suomennettua kirjaa: 1200-luvulla eläneen piispa Richard de Buryn teoksen Filo-biblon eli Kirjojen rakastamisesta sekä italialaisen Michele Ranchettin (s.1925) runokirjan Päätössanoja (Verbale).

Lauantai 12.3. Kirpputorin pystytys klo 13.00 - 17.00 P. Marian seurakuntasalissa

Sunnuntai 13.3. Kirpputorimyyjäiset klo 11.15 - 14.00

Maaliskuussa menemme teatteriin, tarkemmat tiedot ilmoitetaan myöhemmin.

Tiistai 19.4. Ohjelman aihe vielä aukki.
Tiistai 10.5. Teresojen ohjelmallinen kevättöuhla.

Teresa ry on Helsingin molempien katolisten seurakuntien yhteinen yhdistys. Toimimme pääkaupunkiseudulla Pyhän Henrikin ja Pyhän Marian seurakuntien karitatiivisen työn hyväksi järjestämällä myyjäisiä, joiden tuotosta luovutamme kirkkoherrojen jaettavaksi avustuksia vanhuksien, sairaiden ja lasten tarpeisiin, sekä tuemme nuorten toimintaa. Yhdistyksellä on myös tärkeä tehtävä katolisen identiteetin vahvistamisessa ja sen vuosiksi esitelmä- ja keskusteluiluall muodostavat laajan osan toiminnastamme. Tervetuloa mukaan toimintaan!

Seurakuntavaalien tuloksia sivulla 4.

Seurakuntien ja yhdistysten ilmoitukset seuraavaan lehteen ajalle **25.2.-18.3.** on toimitettava viimeistään **11.2.** mieluiten sähköpostitse osoitteeseen

info@catholic.fi

Säilytä aina tärkeistä aineistosta kopio itselläsi!

Heitä ei voi unohtaa – varsovalaiset muistavat kyynelten läpi

Pappi, josta tuli kansan omatunto

Keski-ikään ehtineet lukijat muistavat 1980-luvun alun tapahtumat Puolassa. Ammatti-liitot nousivat Solidarisuus-tunnuksen alla, Gdanskin telakalla työskennelleen Lech Walesan johdolla ja koko Puolan kansan tuella, kommunistihallitusta vastaan. Nuori pappi, isä Jerzy Popieluzsko, jonka aseina olivat rohkeus ja usko ja tunnustukseensa ”voittakaa paha hyvällä!”, tuli tunnetuksi Solidarisuuden moraalisena tukijana. Kommunistit ahdistelivat isä Jerzyä ja lopulta raa’asti murhasivat hänet. Hautajaisiin osallistui tuhansia ihmisiä.

Isä Jerzy Popieluzskon kuolinpäivästä tuli viime lokakuun 19. päivänä kuluneeksi 20 vuotta. Hänen autuaaksi-julistamisprosessinsa alkoi vuonna 1997, ja sitä varten kerätään nyt varoja.

Vierailimme marraskuussa isä Jerzyn haudalla, joka on Varsovassa hänen oman seura-

kuntakirkkonsa, Pyhän Stanislaw Kostkan kirkon vieressä. Haudasta on tullut pyhiinvaelluskohde, jonka äärellä sadattuhannet puolalaiset osoittavat vuosittain kunnioitustaan.

Jerzy Popieluzsko oli syntynyt lähellä Neuvostoliiton rajaa sijaitsevassa kylässä, missä elämän ulkoiset kehukset olivat vaatimattomat. Kotitalossa oli kaksi huonetta, joista vain toinen oli lämmitettävä. Tässä huoneessa koko viisilapsinen perhe nukkui talvella. Lapset tottuivat pienestä pitäen auttamaan vanhempiaan kotitöissä ja pellolla.

Kahdeksantoistavuotiaana Jerzy lähti opiskelemaan pappiksi. Hänen valitsemansa elämäntehtävä ei ollut 1970-luvun Puolassa turvallisia: kommunistinen hallinto pyrki monin tavoin estämään kirkollista toimintaa ja eliminoimaan kirkon vaikutusta yhteiskunnassa.

Isä Jerzyn terveys oli horjua, mutta hän antautui kokonaan kutsumukselleen vastataksaan ihmisten tarpeisiin. Hänet kutsuttiin puhumaan ihmisoikeuksista eri puolille Puolaa. Erityisesti hän toimi Varsovan tehdastyöläisten

<http://www.popieluzsko.net.pl/>

Isä Jerzy Popieluzsko.

moraalisena tukijana ja hengellisenä ohjaajana.

Elokuisena sunnuntaina 1980 isä Jerzyä pyydettiin viettämään messua terästehtaassa lakkoilevien miesten kanssa. Siitä päivästä kuolemaansa asti hän eli työläisten rinnalla heidän taistelllessaan kohtuullisen toimeentulon ja työolosuhteiden puolesta.

Puolaan julistettiin sotatila joulukuussa 1981 Solidarisuus-ammattiyhdistysliikkeen ja sen vapausvaatimusten nujertamiseksi. Isä Jerzy jatkoi saarnaamista sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta, organisoivat karitatiivista työtä ja alkoi viettää erityisiä ”messuja isänmaan puolesta”. Näihin messuihin tuli kulkusittain väkeä joka puolelta Puolaa. Maan katolinen pappisto arvosteli yleisesti saarnoissaan kommunistihallintoa.

Isä Jerzy joutui viranomaisten järjestelmällisen häirinnän kohteeksi. Hänen rikoksensa oli rauhan ja anteeksiannon saarnaaminen, ja siitä rangaistukseksi hänen pieni asuntonsa hävitettiin ja hänen autoaan seurattiin. Työläiset järjestivät vartijoita häntä suojaamaan, mutta hänet pidätettiin syytettynä laittomien aseiden ja hallituksen vastaisten kirjoitusten hallussapidosta. Syytös oli valheellinen; isä Jerzy vapautettiin, mutta hänet pidätettiin useita kertoja kuulusteltavaksi myöhemminkin. Hän jatkoi säikkymättä toimimista sen puolesta, mitä piti oikeana.

Lokakuun 19. vuonna 1984 salainen poliisi pysäytti isä Jerzyn auton. Häntä lyötiin ja kidutettiin useita tunteja. Hänen ruumiinsa löytyi säkkiin sullottuna Torunin kaupungin tekoaltaasta.

Isä Jerzyn viholliset uskoivat murhaamalla hänet tappavansa sen totuuden, jonka puolesta hän eli ja toimi. Lopulta kuitenkin hänen ja hänen kaltaistensa pelottomuus ja peräänantamattomuus johtivat maan vapautumiseen kommunismista. Isä Jerzyn elämää ja kuolemaa kunnioitetaan todistuksena siitä, että taistelu vapauden, perusoikeuksien ja ihmisarvon puolesta ei ole turhaa.

Kansainvälistä kuuluisuutta saavuttaneen papin murhasta tuomittiin pitkään kestäneen oikeudenkäynnin jälkeen kolme sisäministeriön upseeria. He ovat päässeet vankilasta jo vuosia sitten. Tuomitut eivät ole paljastaneet, kuinka korkea taho isä Jerzy Popieluzskon murhakäskyn taustalla oli. Puolan kansallisen muiston instituutti on ryhtynyt uudelleen tutkimaan teloituksen taustoja, sillä historian aukkojen täyttäminen koetaan kansakunnan kannalta tärkeäksi.

Yhteisö, joka kerran oli

Yhtä vaikuttava, hyvin eri tavalla, on toinen hautakohde Varsovassa: juutalainen hautausmaa. Se on valtava, raineroitettu ja villiintynyt nekropoli, muistomerkki iäksi kadonneista ajasta.

Varsovan juutalaiset eivät nauttineet mistään muusta tapahtumasta niin kovasti kuin suurista hautajaisista. Väkijoukko oli odottamassa kauan ennen kuin ruumisvaunut ennättivät hautausmaalle. Nuoret kiikkivat hautakivillä nähdäkseen paremmin. Kaikki Genshan varren parvekkeet olivat ääriään myöten täynnä. Hautausmaan vartijat kiiltävälippaisissa lakeissaan, takin metallinapit kiillotettuina, kantoivat laukkuja ja lapioita. Kerjäläiset ja rammat piirittivät portteja ja haudalle johtavaa polkua. Parvekkeilla ja ikkunoissa olevat katsojat pelkäsivät, että hautausmaan suuntaan tunkeutuva joukko kaataisi ruumisvaunut tai että joukosta joku työnnettäisiin avoimeen hautaan. Mutta Varsovan juutalaiset olivat oppineet selviytymään tällaisessa tungoksessa.

sa. Suuresta väenpaljoudesta huolimatta kaikki sujui lain ja hyvän tavan mukaisesti. (Isaac Bashevis Singer, Moskatin suku)

Amerikkaan emigroitunut nobelisti Singer nostaa silmiemme eteen sadan vuoden takaisen Varsovan. Kaupungissa eli ennen toista maailmansotaa 400 000 juutalaista, noin 30% kaupungin asukkaista. Suuri osa heistä eli erillään puolalaisesta yhteiskunnasta. Erillisyyttä pitivät yllä oma uskonto, uskontoon liittyvä kulttuuriperintö sekä oma kieli, jiddish. Oli kuitenkin myös paljon keskiluokkaisen juutalaisia, jotka olivat omaksuneet puolan kielen ja puolalaisen kulttuurin. Heidän vaikutuksensa kirjallisuuteen, musiikkiin ja kaupungin sosiaaliseen ja poliittiseen elämään oli huomattava.

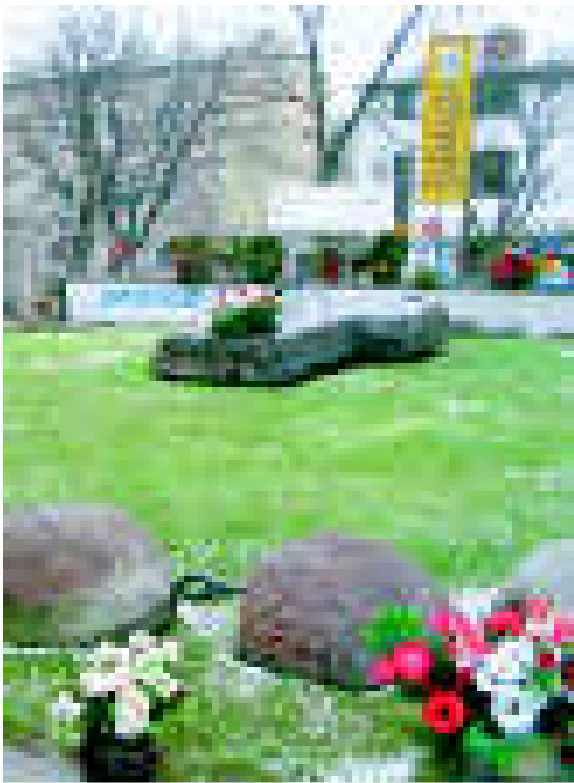
Nyt välitön miellelyhtymä liittää Varsovan juutalaiset tuhoon ja kuolemaan. Natsien toimeenpanema juutalaisten kansanmurha pyyhkäisi yhteisön melkein täydellisesti tästä maailmasta. Holokaustin jäljiltä Varsovan juutalaisista on jäljellä häviävän vähän aineellisiaakin merkkejä.

Sodan jälkeen juutalainen elämä elpyi Neuvostoliittoon paenneiden juutalaisten palatessa kotikaupunkiinsa, mutta 1940-luvun lopussa suurin osa palanneista muutti Israeliin, Länsi-Eurooppaan tai Amerikkaan. Vuonna 1968 kommunistipuolue käynnisti älymystön vastaisen kampanjan, joka sai vahvan antisemitistisen latauksen. Varsovan juutalainen yhteisö kistui edelleen, kun tuolloin 20 000 juutalaista siirtyi muuttamaan vuoden aikana läntiseen Eurooppaan.

Kaupungissa kuitenkin edelleen elää pieni ja ikääntyvä juutalainen vähemmistö, viitisentuhatta henkeä. Ehkä on myös 20 000 - 50 000 varsovalaista, jotka ovat peittäneet juutalaisen sukutaustansa. Kolmestasadasta synagogasta on yksi säilynyt, on oma teatteri ja oma lehti. Huomattavin muistomerkki iäksi menetetyistä ajasta on Okopowa-kadulla sijaitseva juutalainen hautausmaa.

Kiertelimme hautausmaan sadantuhannen hautakiven välejä pilvisenä marraskuun sunnuntai-iltapäivänä, jonka hämäryyttä korostivat hauto-

Kristiina Peltonen

Rakastetun isä Jerzy Popieluzskon hauta on puolalaisille katolisuuden ja isänmaallisuuden tärkeimpiä vertauskuvia.

Verna Santamala

Luonto on ottanut hautakummut haltuunsa.

jen väleihin ja päälle kasvaneet korkeat puut. Osa villiintyneestä alueesta on raivattu ja pääkäytäviä on avattu. Nykyjuutalaiset pyrkivät varojensa ja mahdollisuuksiensa mukaan kunnostamaan ja pitämään yllä esi-isien leposijaa.

Yhdessä hautausmaan nurkkauksessa hautakivien rivit ovat suorat ja käytävät siistit. Tämä alue on nykyisen juutalaisyhteisön käytössä. Vanhat perinteet ovat muuntuneet: haudoilla on värikkäitä kukkakimppuja, mikä ei juutalaisilla hautausmailla ole tapana.

Vanhoista hautakivistä monet makaavat maassa samalleen peittäminä, osa on kallistunut vinoon, osa seisoo edelleen ryhdikkäissä ja tiivissä riveissä. Nimet ja koriste-kaiverrokset ovat vielä parhaiten säilyneissä hyvin näkyvissä.

Rivissä seisoo pieniä rakennuksia, joissa on ollut vesialtaita rituaalipesuja varten. Niiden lähellä on silmälääkäri Lazar Ludwik Zamenhofin, esperanton luoja, viimeinen leposija. Hän oli kuusivuotiaana kokenut vuoden 1863 kansannousun kauhut. Puolalaiset olivat nousseet venäläis-

miehittäjiä vastaan, ja miehitäjä oli hukuttanut itsenäistymisaatteen vereen. Zamenhofin mielessä syntyi ajatus ylikansallisesta yhteisestä kielestä, joka antaisi kansakunnille mahdollisuuden oppia ymmärtämään toisiaan ja elää rauhassa ja veljeydessä keskenään.

Hautausmaata ympäröivät korkeat muurit vaimentavat ulkopuolisen katumelun. Täällä vaeltaa ajattomissa tunnelmissa, mieli surullisena ihmisen julmuudesta, ja kuitenkin sydän lyö vähän nopeammin melkein käsin kosketeltavasti läsnä olevan menneisyy-

den aistimuksista. On kuin siellä täällä vilahtaisi viitan helma, kähärät ohimokiehkurat, harmaa parta. Kuin jossakin juuri luettaisiin, vainajaa haetaan laskettaessa, perinnäistävän mukaan:

”Hän on kallio. Hänen työnsä on täydellinen; sillä kaikki hänen tiensä ovat vanhurskaat; hän on totuuden Jumala vääryyttä vailla, laupias ja oikeamielinen on hän.”

Näkyvät hautamuistomerkit, joista osa on hyvin komeita, kertovat viime vuosisadan alun vauraista liikemiehistä, perheistä, jotka elivät työn ja sapatin ja vuotuisten juhlien rytmittämää porvarillista elämää.

Silmien näkymättömissä ovat massahaudoissa ne sata-tuhatta, jotka kuolivat sodan aikana ghetossa miehittäjän mielivallan uhreina nälkään ja tauteihin. Kokonaan poissa on 300 000 Varsovan juutalaista, jotka vuonna 1942 kuljetettiin Treblinkan keskitysleiriin sadan kilometrin päähen Varsovasta itään ja surmattiin kahdessa kuukaudessa. Tuuli huokaa lehdettömi-en puiden välissä.

VERNA SANTAMALA
KRISTIINA PELTONEN

Oletko kiinnostunut syventämään katolisen teologian tuntemustasi? Sinua varten on paastonaikana neljän illan kurssi

Johdatus teologiaan

to. 3.2. klo 18 Marjatta Jaanu-Schwöder (teol.maist): Paasto ja rukous

ke 16.2. klo 18 Leena Kangas (B.A.Div.): Neitsyt Maria

ke 2.3. klo 18 Esa Erävalo (B.A.Div.): Armo ja teot

ke 16.3. klo 18 Isä Wieslaw Swiech SCJ: Eukaristia

Tilaisuuksissa keskustellaan uskoa syventävistä aiheista alustuksen jälkeen. Kurssin jälkeen pyritään sopimaan laajemmasta teologian tuntemusta syventävästä kurssista, jos siihen löytyy kiinnostusta.

Kurssi pidetään Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3.b.A, Helsinki. Tiedustelut ja ilmoittautumiset kursseille: Leena Kangas, Stella Maris, puh 019 335 793.

Neokatekumenaalinen Yhteisö
järjestää Pyhän Henrikin seurakuntasalissa

KATEKEESIN AIKUISILLE

keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 19. Ensimmäiset tapaamiset: 16.2., 18.2., 23.2. ja 25.2.

Kaikki ovat tervetulleita!

Pyhän Haudan ritarien retretti Tallinnassa

Jerusalemien Pyhän Haudan Ritarikunnan Suomen Käskynhaltijakunnan retretti pidettiin Tallinnassa 14.-15.1.2005 ritarikunnan pappisjäsenen isä Teemu Sipon SCJ johdolla.

Retretin paikaksi oli tällä kertaa valittu Tallinnan Pyhän Birgitan luostari. Vuonna 2002 valmistunut luostari ja sen yhteydessä oleva vieraskoti tarjosi hiljentymiselle erinomaiset olosuhteet.

KATT

Eerik IX pyhä

- Ruotsin kuningas ja suojelepyhimys

Eerik Jedvardsson syntyi vuoden 1120 paikkeilla. Hän oli hyvin ylhäistä, jopa kuninkaallista sukua. Hänen lapsuudestaan ja varhaisvaiheistaan emme tiedä yhtään mitään. Legendan mukaan Eerik valittiin yksimielisesti kuninkaaksi 1150. On esitetty epäilyjä, joitten mukaan hän olisi sekaantunut edeltäjänsä Sverker Vanhan murhaan 1156. Tavallisesti syyliseksi arvelaan Magnus Henrikssonia, joka myöhemmin surmasi myös Eerikin. Varmasti tiedämme vain, että Eerik mainitaan Länsi-Göötanmaan kuninkaana 1158. Voi olla, että hän ennen kuninkaaksi tulemistaan toimi jaarlina osassa valtakuntaa ja tuli vasta 1156 koko valtakunnan hallitsijaksi.

Legenda kertoo Eerikin olleen lähes ihanteellinen hallitsija. Hän oli alamaistensa suosiossa, koska oli oikeamielinen eikä rasittanut kansaansa ylenmääräisillä veroilla. Eerik oli niin vaatimaton, että luopui osasta sellaisia tuloja, joitten vanhastaan katsottiin kuuluvan kuninkaalle. Valtakunnassa vallitsi laki ja oikeus siinä määrin kuin sellainen oli mahdollista viikinkiajan Pohjolassa.

Kuningas oli harras ja innokas kristitty. Hän suosi kirkkoa ja papistoa, rakennutti kirkkoja, antoi avokätisesti almuja. Lisäksi Eerikillä oli askeettisia harrastuksia. Hän

valvoi ja rukoili usein sekä paastosi. Paastoaikoina hän oli seksuaalisesti pidättyväinen. Eerik kantoi aina ihoaan vasten karkeakutoista joutipaata. Keskellä talveakin hän otti jäisiä kylpyjä kurittaakseen maallista ruumistaan.

Nykyajan ihmisestä Eerikin askeettiset hurskaudenosoitukset voivat vaikuttaa kummallisilta. Keskiajalla ne kuitenkin olivat ylilyönteineenkin tavanomaisia uskon ilmentämisen muotoja kaikkialla kristityssä Euroopassa eikä kukaan nähnyt niissä mitään merkittävää. Toisaalta Eerikin aikalaisten silmissä monet meidän aikamme ilmiöt tuntuisivat vähintään yhtä oudoilta. Sen ajan ihmisen olisi hyvin vaikea käsittää nykyistä innostusta kehonrakennukseen ja kuntosaleilla käyntiin, puhumattakaan maratonjuoksuista ja muista vastaavista itsensä kiusaamisen muodoista. Ja kun motiivinaan ei ole edes sielunsa pelastaminen, vaan halu tavoitella maallista kauneutta ja parempuutta. Kerrassaan käsittämätöntä, täysin pimeää aikaa, tuumisi keskiajan ihminen järkyttynenä päättään pudistellen.

Ristiretkelle Henrikin kanssa

Kun (Vanhan) Upsalan kirkko oli rakennettu ja muutkin asiat valtakunnassa kohdal-

aan, tutustui Eerik Englannista tulleeseen uuteen piispaan, jonka nimi oli Henrik. Miehet ystäväystyivät. Yhdessä he alkoivat suunnitella kristinuskon levittämistä valtakunnan rannikolla häiriköivien pakanallisten suomalaisten keskuuteen. Ristiretki-innostus oli tuohon aikaan Euroopassa huipussaan. Pyhällä maalla hengelliset ritarikunnat ja muut ristiritarit taistelevat saraseenien kanssa pyhiin paikkojen omistuksesta. Pyreneitten niemimaalla ritarit häätävät maureja vähä vähältä takaisin Afrikkaan päin. Baltiassa saksalaiset ristiritarit levittävät evankeliumin sanomaa miekan voimalla minkä ehtivät. Eerik ei aio jäädä pekkoon pahemmaksi. Mikäpä kristityn viikinkikuninkaan arvostele paremmin sopsikaan kuin levittää kristinuskoa miekan kanssa ristiretkellä. Ja jos siinä ohessa saa omaa valtapiiriään vähän laajennetuksi, sen parempi.

Rantauduttuaan Suomeen Eerik tarjoaa suomalaisille mahdollisuutta taistelusta luopua pakanuudesta ja omaksua uusi usko. Suomalaiset kieltäytyvät ja seuraava taistelu, jonka Eerik voittaa ja hävinneet kastetaan kristityiksi. Taistelun jälkeen Eerik rukoilee ja kiittää Jumalaa, mutta samalla kyneleht valuvat hänen silmistään. Miksi kuningas kynelehti? Eikö ole aihetta iloita suuresta voitost-

ta, ihmettelee yksi hänen miehistään. Kuningas vastaa olevansa iloinen ja kiittävänsä Herraa saamastaan voitosta, mutta samalla surevansa niitä monia kadotettuja sieluja, jotka olisivat voineet pelastua ottamalla vastaan uskon sakramentit. Henrik jää Suomeen jatkamaan lähetystyötä, mutta Eerik palaa pian Ruotsiin.

Eerikin kuolema

1160 nousee tanskalainen prinsipi Magnus Henriksson kapinaan Eerikiä vastaan. Kuninkaan ollessa messussa Östara Aroksen (nykyisen Upsalan) kirkossa, kapinalliset tulevat paikalle. Eerik saa tiedon heidän tulostaan, mutta ei lähde pakoon, vaan seuraa messun loppuun, siunaa siten itsensä ristinmerkillä ja kohtaa muutaman asemieheensä kanssa ylivoimaisen vastustajan. Taistelusta tulee lyhyt. Eerik vastaanottaa useita iskuja ja kaatuu pian maahan pahasti haavoittuneena. Jonkin aikaa viholliset kiusaavat häntä ja haavoittavat häntä yhä lisää, sitten seuraa armonisku, joka irrottaa maassa makaavan kuninkaan päin.

Vihollisten poistuttua muutama pakoon päässyt Eerikin mies palaa hakemaan kuninkaansa ruumista. Ihmeekseen he saavat nähdä sen vieren auenneen lähteen, josta pulppuaa raikasta vettä. Ruumis siirretään lähellä olevaan taloon. Siinä asuu köyhä, kauan sokeana ollut leski. Nainen sattuu koskettamaan Eerikin ruumista ja saa kuninkaan verta sormiinsa. Ajattelematta mitä tekee hän pyyhkäisee silmiään. Samalla hetkellä näkö palaa. Muori kiittää ja ylistää Jumalaa ja hänen pyhimystään Eerikiä.

Eerikin ruumis haudataan Vanhan Upsalan tuomiokirkkoon. Paasi kirkon lattiassa osoittaa yhä hänen leposijansa paikan. 1270-luvulla hänen jäännöksensä siirretään uuteen (nykyiseen) Upsalan tuomiokirkkoon, joka on rakennettu Eerikin kuolinpaikalle.

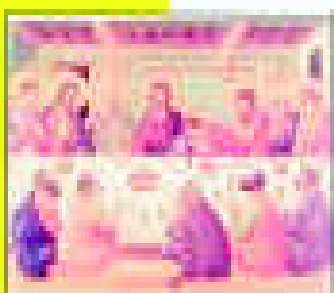
Eerikin kultti

Tarkkaa tietoa Eerikin kultin alkamisesta ei ole. Luultavimmin se alkoi Knut Erikssonin, Eerikin pojan, hallitus-

kaudella (1167 - 95). Eerikin jäännökset on otettu haudasta ja siirretty pyhäinjäännöslippaaseen. Kanonisointiin ei vielä tarvittu Rooman lausuntoa, paikallisen piispan hyväksyntä riitti. Knut Erikssonin ohella varmasti myös 1164 arkkhiippakunnan arvon saaneen Upsalan papisto tuki täysin rinnoin oman paikallisen upsalalaispyhimyksen saamista. Sehän vain lisäisi uuden arkkhiippaan, kaupungin ja koko asujamiston arvovaltaa ja merkittävyyttä. Aletaan puhua ihmeellisistä merkeistä, joita on tapahtunut pyhän Eerikin haudalla. Väkeä tulee valtakunnan eri puolilta sinne rukoilemaan. Eerikin muistopäiväksi vakiintuu hänen kuolinpäivänsä 18. toukokuuta. 1100-luvun lopussa pyhä Erik esiintyy jo Vallentunan kalenterissa. Joka kevät papit ottavat Eerikin pyhäinjäännöslippaan ulos kirkosta ja kantavat sen juhlallisessa kulkueessa kuninkaan kuolinpaikalle. Siellä pidetään messu ja palataan takaisin kirkkoon. Kulkue etenee hitaasti ja arvokkaasti, koko ajan laulaen. Kauniin keväisen hetken pyhyys on helposti kaikkien aistittavissa.

Perinne jatkuu 300 vuotta kunnes reformaatio katkaisee sen.

Eerikin legenda on kirjoitettu vasta runsaat sata vuotta hänen kuolemansa jälkeen. Mutta jos lähtökohdanta pidetään sitä, että Knut Eriksson alkaa puuhata isästään pyhimystä heti valtaan päästyään ja pitää tälle muistopalveluksia, niin silloin on legenda täytynyt olla jo olemassa ainakin suullisessa muodossa, sillä jossain muodossa sitä on tarvittu muistopalveluksissa. Ja koska legenda on syntynyt lyhyen ajan sisällä Eerikin kuolemasta, se ei voi olla kokonaan tuulesta temmattu. Vielä oli elossa paljon ihmisiä, mm. Eerikin leski, jotka olivat tunteneet Eerikin ja hänen aikansa tapahtumat, eläneet mukana niissä. Tietysti legenda ihannoit Eerikiä, liioittelee ja korostaa joitakin tapahtumia, jättää huomiotta toisia, vetää kotiinpäin niin paljon kuin mahdollista, mutta ytimen täytyy olla tosi. Legenda ei anna yksityiskohtaista kokonaiskuvaa Eerikistä, hänen luonteestaan ja elä-

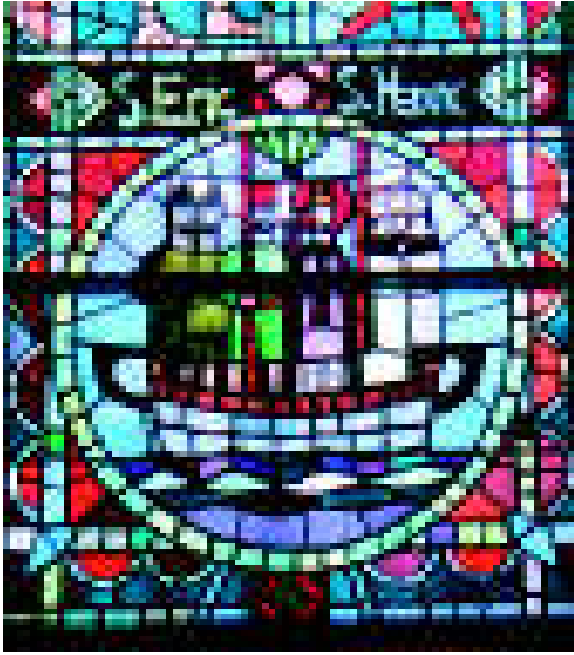
Vuoden teemakirja:

Paavin kiertokirje eukaristiasta
Ecclesia de Eucharistia

Nyt tarjoushintaan 9 euroa

Katolisesta tiedotuskeskuksesta postiennakkolla (hinta sisältää kaikki kulut).

Tilaukset puh. 0208 350751 tai email info@catholic.fi.

mänvaiheistaan, mutta se ker-
too meille Eerikistä ainakin
sen, että hän on suhtautunut
kristinuskoon hyvin myönteis-
esti. Mielenkiintoista ja le-
genda luotettavuuden puolesta
puhuvaa on, ettei legenda yritäkään
tehdä Eerikistä uskon marttyyria,
vaan hänen kuolemansa kuvataan
johtuvaksi puhtaasti maallisesta
valtataistelusta, jolla ei ole teke-
mistä Eerikin uskonnollisen
vakaumuksen kanssa.

Tutkimustulokset tukevat legendaa

Eerikin pyhäinjäännöslipas
on avattu viimeksi vuonna
1946. Paikalla oli silloin pait-
si suurta tutkijajoukkoa myös
Ruotsin kuninkaallisia. Suo-
mea edusti valtionarkeologi
Carl Axel Nordman.

Lippaasta löytyi erilaatuisia
kangaskappaleita. Yksi niistä
oli karhea villakangasta, joka
voi olla Eerikin legendan
mukaan käyttämän jousihai-
paidan jäänteitä. Lippaasta
oli myös kruunu, joka oli tehty
kuparista ja päällystetty

kullalla sekä koristeltu väril-
laseista lasista tehdyin jalokivi-
jäljitelmin. Kyseessä oli ns.
hautajaiskruunu, jota ei ole
käytetty kuninkaan eläessä. Se
on laitettu arkkuun osoitta-
maan vainajan arvoa. Kruunu
on vanhin ruotsalainen kruu-
nu.

Lippaasta oli myös 24 luuta
tai luunpalasta. Lukumäärä
selittyi sillä, että lipas on
avattu useita kertoja aikaisem-
min. Keskiajalla pyhäinjään-
nöksiä on lahjoitettu ansio-
tuneille ihmisille palkki-
oksi. Jäännöksiä on myös tar-
vittu Eerikille omistettujen
kirkkojen alttareihin. Niitä
on voitu vaihtaa jonkun toi-
sen pyhimyksen jäännöksiin
tai jopa myydä rahasta. Keski-
ajalla pyhäinjäännökset olivat
myös kovassa kurssissa olevia
kauppatarvike.

Osteologisessa tutkimus-
sessa todettiin luitten kuulu-
neen yhdelle ja samalle ihmis-
elle, n. 40-vuotiaalle, suun-
nilleen 167 cm:n pituiselle
miehelle. Luissa näkyi paljon
selviä ulkoisen väkivallan jäl-
kiä. Mies on saanut useita kir-
veen tai miekan iskuja sekä

reisi- että sääriluihinsa. Osa
vaurioista on aiheutunut
joko takaa tulleista hyökkäyk-
sistä tai sen jälkeen, kun mies
oli kaatunut maahan. Kaula-
nikamaan on osunut luja
isku, jonka suunnasta voidaan
päättellä sen tulleen, kun mies
on maannut maassa joko se-
lällään tai vasemmalla kyljel-
lään. Isku on ollut välittömäs-
ti tappava.

Luissa näkyi myös skele-
toinnin jälkiä. Skeletointi oli
aika erikoinen, varmasti teki-
jölle vastenmielinen toi-
menpide, jota käytettiin kes-
kiajalla, kun pyhimysten luuta
oli saatava siistiin säilytyskun-
toon. Kuollut ruumis pantiin
vesipataan kiehumaan, jotta
lihakset ja muut pehmeät kudok-
set irtoaisivat luista. Keit-
tämisen jälkeen luut vielä kaa-
vittiin puhtaiksi. Joskus skele-
tointi tapahtui heti pyhimyk-
sen kuoleman jälkeen, toisi-
naan hauta saatettiin avata
vasta vuosien kuluttua. Jos
Eerikin hauta avattiin vaikka-
pa pari vuosikymmentä hänen
kuolemansa jälkeen, pehmeät
kudokset eivät vielä olleet
kokonaan maatuneet. Siksi ske-
letointia tarvittiin. Eerikin
luitten osteologinen tutkimus
näyttää tukevan legendaa tai
ainakin legendan kuvausta
Eerikin kuolemasta. Se ei tar-
koita, että kaikki muut legen-
dassa kerrotut seikat olisivat
yhtä hyvin paikkansa pitäviä.

Eerikistä tuli ensin Upsa-
lan, 1300-luvulla Tukholman
ja lopulta koko Ruotsin suo-
jeluspyhimys. Hänen muisto-
päiväänsä vietetään 18.5..
Suomessa pyhälle Eerikille on
omistettu ainakin kolme kes-
kiaikaista kirkkoa, Mynämäen,
Pernajan ja Turun tuomiokirkko
(vuonna 1400). Pyhää Eerikiä
kuvaavissa veistoksissa ja
maalauksissa esiintyy tavallisesti
miekka, joka viittaa hänen
kuolintapaansa, kuninkaallisuutta
kuvaavat kruunu ja valtikka.
Usein, mutta ei läheskään aina,
hänet kuvataan nuorena, parrat-
tomana miehenä.

HEIKKI PUSA

Kolumni

Att så i anden

”Försök inte att leva för evigt. Du kommer att misslyckas.”
Dessa bevingade ord från den store satirikern George Bernard Shaw kan vara en lämplig avstamp för en reflexion över fastan. Ja, fastan är snart här, även om det känns som om julfirandet precis avslutats!

Det faktum att människan är den enda varelse som är medveten om sin egen död gör oss inte nödvändigtvis lyckligare. Vi förknippar existensen med förmågan att andas, med hjärtats bultande och att finnas till i både tid och rum. Existensen bortom döden är svårt att föreställa sig. Därför finns det en tendens hos oss att förneka dödens ofrånkomliga och grymma faktum. Detta gör vi genom att leva varje dag som om den vore den första. Vi ägnar oss i huvudsak, speciellt när vi är yngre och friska, att säkra vårt fysiska och psykiska välbefinnande. Vår självbevarelsedrift säger oss att vi inte ska slösa alltför mycket tid på grubblrier om kroppens ofrånkomliga förfall. Därför satsar vi istället på det flyktiga och förgängliga i ett hopplöst trotsande mot alla odds. Den uppkäftiga texten på ungdomarnas t-shirt säger det lika bra som Shaw: ”Den som skaffar sig mest prylar innan han dör vinner!”

Medvetenheten om döden, memento mori, har genom historien alltid varit ett tecken på visdom. Helgon och filosofer avbildas ofta med ett mänskligt kranium i händerna eller på arbetsbordet. Att vara medveten om sin egen och andras död är ett tecken på vishet eftersom det sätter saker och ting i perspektiv. Inför dödens mysterium är vi alla lika och i ljuset att varats flyktighet ska man betänka andra viktiga frågor. Paulus uttrycker denna sanning och dess konsekvenser på sitt karakteristiskt drastiska sätt: ”Den som sår i sitt kött skall skörda förgängelse ur köttet, men den som sår i anden skall skörda evigt liv ur anden.” (Gal 6:8)

På askonsdag stryker prästen mylla på vår panna och säger: ”Kom ihåg att du är stoft och stoff skall du åter bli.” Dessa ord är inte särskilt uppmuntrande och skulle nog inte kunna användas i reklamsyfte. Men de påminner oss på ett slagkraftigt sätt att tiden är knapp och att vår fysiska existens har föga värde utan ett anligt innehåll.

Evangeliet för första söndagen i fastan berättar om Jesu kamp mot djävulen i öknen. (Matt 4:1-11) Djävulen frestade Jesus med goda ting: med mat, makt och säkerhet. Men genom att tacka nej till dessa saker erövrade vår Herre, för sig själv och för oss, den sanna friheten. Dean Ornish, en amerikansk läkare och andlig rådgivare för många, har skrivit: ”Folk har makt över oss bara i den utsträckning som de äger något som vi själva anser behöva.” Det kunde ha skrivits av en kristen mystiker och budskapet är detsamma. Förutsättning att vinna sann frihet är askesen som lär oss att inte ge efter för vad vi felaktigt betraktar som våra omedelbara behov. Det är förstås lättare sagt än gjort men denna insikt är ändå ett första och nödvändiga steg till ett andligt uppvaknande som i kyrkans tradition alltid kallats ”omvändelse.”

AXEL CARLBERG OP

Leiri Jyväskylästä 10-16-vuotiaille 19.-26.2.2005

10-16 vuotiaat nuoret, Tervetuloa Jyväskylään lastenleirille 19-26.2.2005. Ohjelmaan kuuluu päivärinnan lisäksi jokapäiväinen pyhä messu. Hinta on 140 euroa (ei sisällä matka- eikä hissilippuja).

Ilmoittautuminen sisar Barbaralle puh 0409644529 tai Ela Joutselle puh 0407534694.

Sittenkin Jeesuksen ajalta?

Torinon käärinliinan ajoittaminen keskiajalle onkin seurausta väärin valitusta näytepalasta.

Torinon käärinliinaan liittyy monia mielenkiintoisia tarinoita. Niistä piittaamatta - tai juuri niiden takia, mene ja tiedä - katolinen kirkko ei ole lausunut mitään lopullista sen alkuperästä, vaikka uskovat jo vuosisatojen ajan ovat olleet vakuuttuneita sen aitoudesta. Nyt on saatu jälleen uusi arvio käärinliinan iästä. "Sindonen" aitoutteen uskovat ovat riemuisaan.

Monet kristityt uskovat Torinon käärinliinan ("la santa

Sindone") olevan sen liinan, johon Jeesus käärittiin hautaamista varten pian 2000 vuotta sitten. Nykyiseen sijoituspaikkaansa, Luoteis-Italiassa sijaitsevaan Torinon käärinliina päätyi 1500-luvun jälkipuoliskolla, kun Savoian mahtisuku sai sen haltuunsa.

Nopeasti käärinliinasta tuli uskonnollisen kunnioituksen kohde ja sen maine levisi laajalle.

Vuosien mittaan käärinliina on asetettu uskovien nähtäväksi harvakseltaan. Ensimmäinen esittely Torinossa tapahtui, kun herrertua Emanue-

le Filiberto toi käärinliinan kaupunkiin, jottei arkkipiispa Carlo Borromeon olisi tarvinnut tehdä pitkää matkaa sitä nähdäkseen. Vuosi oli 1578.

Toisen kerran käärinliinaa esitettiin julkisesti vasta vuonna 1898. Silloin siitä myös otettiin ensimmäiset valokuvat. Sen jälkeen esillepanoja on ollut vuosina 1931, 1933, 1973, 1978, 1998 sekä riemuvuonna 2000.

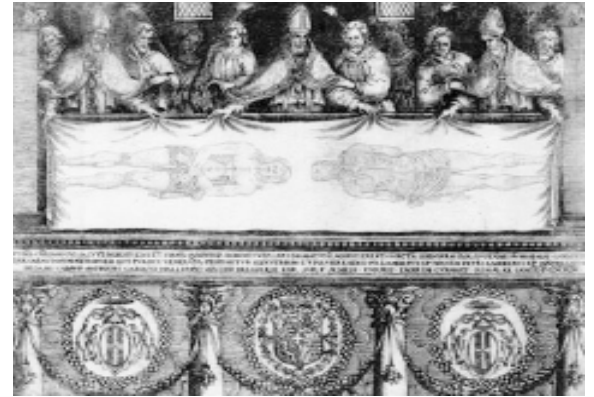
Tutkimuksia

Käärinliinaa on tutkittu tieteellisesti vuodesta 1898 alkaen. Siitä on monella eri tavalla otettu valokuvia, sen kangaslaatua on tutkittu, siitepöly-, veri- ja muita selvityksiä on tehty lukuisia.

Huomiotaherättävin kaikista selvityksistä lienee kuitenkin ollut vuonna 1988 julkaistu radiohiilitutkimus, jonka perusteella kolme erillistä laboratoriota tutki käärinliinasta otettua näytettä. Laboratorioiden analyysin perusteella käärinliinan kankaan arvioitiin olevan peräisin vuosien 1260 ja 1390 väliltä, ja näin peräti 95 prosentin todennäköisyydellä. "Se siitä aitoudesta!" oli monien alakuuloisen vastaus.

Uusi epäily

Epäilyksiä oli kuitenkin vielä jäljellä. Lopulta tämän vuo-

sindone.torino.chiesacattolica.it

Käärinliinan matka Torinon alkoi ehkä pian parituhatta vuotta sitten Jerusalemissa, josta sen epäillään kulkeutuneen Edessaan, Konstantinopoliin ja Ateenaan sekä edelleen - ja tämä on jo varmaa tietoa - Ranskan Lireyhin ja sieltä Chamberyhin. Kuva käärinliinan ensiesittelystä Torinossa.

den tammikuussa julkaistiin arvovaltaisessa termokemian julkaisussa (*Thermochimica Acta, Volume 425, Issues 1-2, 20 January 2005, Pages 189-194*) artikkeli, jossa Kalifornian yliopiston Los Alamosin laboratoriossa työskentelevä tutkija **Raymond N. Rogers** osoitti, että kangaspala, josta vuoden 1988 analyysi tehtiin, ei ollutkaan alkuperäinen, vaan se oli liitetty käärinliinaan myöhemmin. Tämän osoittavat mm. pyrolyysimaspektrometriset tutkimukset sekä mikroskooppiset ja mikrokemialliset havainnot.

Keskeistä Rogersin johtopäätösten kannalta on pellovan sisältämän vanilliinin

merkittävästi suurempi määrä tutkitussa kangaspalassa kuin itse käärinliinassa. Tässä mielessä käärinliinaa voidaan enemminkin pitää samanikäisenä kuin Kuolleen meren käärijä, joiden arvioidaan olevan 1300-3000 vuotta vanhoja.

Vuoden 1988 radiohiili-ajointus voidaan siis jättää omaan arvoonsa. "Sindonen" aitoutteen uskovat riemuitsevat, vaikka se, mitä nyt on osoitettu, merkitsee vain yhden epäaitouden todistuksen kumoutumista. Monille se varmaankin silti riittää.

MARKO TERVAPORTTI
(WWW.SINDONE.ORG, REUTERS)

sindone.torino.chiesacattolica.it

Vaikka kirkko ei olekaan vahvistanut käärinliinan alkuperää, on sillä kuitenkin merkitys monien katolilaisten hartauselämässä. Se toimii joka tapauksessa kuvana, joka, niin kuin paavi Johannes Paavali II on sanonut, herättää älyllistä kiinnostusta, on evankeliumin peili ja inhimillisen kärsimyksen kuva, se ilmentää Jumalan rakkautta ja ihmisen syntejä ja osoittaa lopulta kuoleman kyvyttömyyden. Se on "hiljaisuuden kuva", jossa "kaikki ihmiset näkevät Sinun pelastuksesi" (pyhän isän ehdotus vuoden 1998 esillepanon teemaksi). Kuva vuoden 1931 esillepanosta.

Katolisia leirejä

HIIHTOLOMALEIRI STELLA MARISSA
19.2.-26.2.2005

Alkaen lauantaina 19.2. noin klo 12.00 ja päättyen seuraavana lauantaina lounaaseen. Hauskaa yhdessäoloa isosten vauhdittaman ohjelman myötä. Hinta: 90 eur sisältää majoituksen ja täysihoidon, sisarushinta 70 eur. Omat lakanat tai makuupussi mukaan. Isosilta erikoishinta 45 eur edellyttäen työharjoitteluun sitoutumista.

Ilmoittautumiset: Katekeettinen keskus: 09-2416095 (henkilötiedot, osoite, puh, ruokarajoitukset, allergiat, ...), fax: 09-5885157, email: katekeesi@catholic.fi.

Paikkoja on rajoitetusti, joten ensimmäiset 15 tyttöä ja 15 poikaa voidaan ottaa 18.1. lähtien ilmoittautumisjärjestyksessä. Ikäraja on 7-13v. Ohjelmassa on mäenlaskua, napakelkka, luistelua, askartelua, saunaa, ... disco, kilpailuja, karkkipäivä, ... Voit ottaa mukaan oman pulkan tai kelkan, sukset ym. muista kuitenkin merkata ne, jotta eivät häviä. Aivan huonojen kielten takia varaudu uimahalliin menosta, uikkarit ja vähän rahaa mukaan. Myös vapaaehtoisia aikuisia tarvitaan aina niin talvella kuin kesäleireilläkin.

KATOLISET LASTENLEIRIT KESÄLLÄ 2005 - STELLA MARIS
ENNAKKOTIEDOT (ilmoittautumisia 18.1. lähtien)

Lisätietoja Katekeettisesta keskukselta ja myöhemmin Fides-lehdestä, ilmoittautuneet saavat tarkemmat ohjeet ennen leiriä. Ilmoittautumiset puh: 09-2416095, fax 5585157.

VARHAISNUORTEN LEIRI (10-13v.) 5.-11.6. Hinnat: 90/75/(100) eur

LASTENLEIRIT (5-9v.) 12.6.-18.6.-24.6. 85/70/(90) eur viikolta

PERHELEIRI, ISOSKOULUTUS (yli 14v) 26.6.-3.7. Perheet ja isoskoulutus samaan aikaan. Perheet ilmoittautuvat suoraan Stella Marikseen (puh. 019-335793)

SPORTTILEIRI (8-13v.) 15.-22.7. 90/75/(100) eur

(LASTENLEIRI - JYVÄSKYLÄ)

(NUORTEN KÖLNIN MATKA)

Hinnat ovat taas samat kuin viime vuonna. Mikäli jollain on maksuvaikeuksia, kannattaa pyytää tukea omasta seurakunnasta tai sosiaaliviraston lasten lomatoiminta avustaa usein. Hakemus täytyy kuitenkin olla aikaisin keväällä.

Mikä ihmeen ane?

Hiippakunnan juhlavuoden yhteydessä ja paavin julistaman eukaristisen vuoden yhteydessä tarjotaan uskoville monia eri tapoja hankkia itselleen aneita. Mutta mitä ane - tai lievitys - oikein tarkoittaa?

Katolisen kirkon katekismuksen mukaan ane on "syllisyyden puolesta jo poispyyhittyjen syntien ajallisesta rangaistuksesta Jumalan edessä saatu vapautus, jonka oikein asennoitunut kristitty saa määrättyillä ehdoilla kirkon avulla, joka lunastuksen palvelijattarena on valtuutettu hoitamaan ja jakamaan Kristuksen ja pyhien hyvitystöiden aarretta". (KKK 1471)

Ane siis poistaa osittain tai kokonaan (sakramentaalisessa ripissä) jo anteeksi saatuja syntien ajalliset rangaistukset, jotka muuten jäisivät viimeistään kiirastulussa suoritettaviksi. Synnillä on kaksi seurasta: syllisyys ja rangaistus. Ripissä saamme Jumalalta anteeksi syllisyyden, mutta ns. ajallinen rangaistus jää suoritettavaksemme, ennen kuin voimme saavuttaa täydellisen autuuden yhteydessä Jumalan kanssa. Aneessa on

kysymys juuri tämän ajallisen rangaistuksen osittaisesta tai kokonaisesta poistamisesta; juuri siihen kirkon avainvalta ulottuu. Aneisiin liittyvät hyvät työt ja ehdotetut hartaudet eivät siis ole avaimia tai vasten valtakuntaan. Sinne pääseminen riippuu Jumalan armosta.

Riemuvuoden 2000 yhteydessä Apostolinen katumus-oikeusistuimen selitti tuota vuotta varten myönnetyt erityisen aneen yhteydessä myös, mitkä ovat tavalliset edellytykset aneen saamiseksi. Tässä lyhyesti: Täydellisen aneen saavuttamiseksi uskovan tulee aneeseen liittyvän teon (näitä ovat esimerkiksi edellisessä Fidesissä mainitut) lisäksi täyttää seuraavat edellytykset: 1) Olla armon tilassa. 2) Olla irrottautunut täydellisesti synnistä. 3) Ottaa vastaan pyhän kommuunio. 4) Rukoilla pyhän isän rukousaiheiden

puolesta (esim. lausumalla "Isä meidän" ja "Terve Maria").

Täydellisen aneen voi saada kerran päivässä. Sen voi aina käyttää itsensä hyväksi tai kuolleiden ihmisten sielujen hyväksi. Niitä ei kuitenkaan voi käyttää toisten maan päällä elävien ihmisten hyväksi. Yksi sakramentaalinen rippi riittää useisiin täydellisiin aneisiin, mutta jokaista täydellistä anetta varten tarvitaan erillinen pyhä kommuunio ja rukous paavin rukousaiheiden puolesta.

Alla esitellään katumus-oikeusistuimen asiakirja pääosiltaan. Vieressä on lisäksi paavi Paavali VI:n kirjoittama katkelma aneiden hyödyllisyydestä.

KATT

Piispa selostaa lähiaikoina tarkemmin synnin syllisyyttä ja rangaistusta.

Apostolisen katumus-oikeusistuimen asiakirjasta "Aneen lahja".

[...]

1. Ane määritellään seuraavalla tavalla kanonisessa laissa (Codex Iuris Canonici, kaanon 992) ja Katolisen kirkon katekismuksessa (kohta 1471): "Ane on syllisyyden puolesta jo poispyyhittyjen syntien ajallisesta rangaistuksesta Jumalan edessä saatu vapautus, jonka oikein asennoitunut kristitty saa määrättyillä ehdoilla kirkon avulla, joka lunastuksen palvelijattarena on valtuutettu hoitamaan ja jakamaan Kristuksen ja pyhien hyvitystöiden aarretta."

2. Yleensä aneiden saaminen edellyttää tiettyjen ennalta määrättyjen ehtojen täyttymistä (ks. kohdat 3 ja 4) ja tiettyjen ennalta määrättyjen tekojen suorittamista.

3. Täydellisen tai osittaisen aneen saamiseksi on välttämätöntä, että uskova on armon tilassa vähintäänkin silloin, kun aneeseen liittyvä teko suoritetaan.

4. Täydellinen ane voidaan saada vain kerran päivässä. Sen saamiseksi uskovan täytyy olla armon tilassa, minkä lisäksi edellytetään, että

- hän on sisäisesti täydellisesti irrottautunut synnistä, jopa lievästä synnistä,
- hän on sakramentaalisesti tunnustanut syntinsä,
- hän on ottanut vastaan pyhän eukaristian (mieluiten osallistumalla messuun, mutta pelkkä pyhän kommuunion saaminen riittää aneeseen), ja
- hän on rukoillut paavin rukousaiheiden puolesta.

5. On sopivaa, muttei välttämätöntä, että sakramentaalinen rippi ja erityisesti pyhä kommuunio sekä rukous paavin rukousaiheiden puolesta tapahtuvat samana päivänä aneeseen liittyvän teon suorittamisen kanssa. Riittää kuitenkin, että nämä pyhät toimitukset ja rukoukset tapahtuvat useampien päivien aikana (noin 20) ennen tai jälkeen aneeseen liittyvää tekoa. Rukouksen paavin rukousaiheiden puolesta uskova voi valita vapaasti, mutta "Isä meidän" ja "Terve Maria"-rukouksien lausumista suositellaan. Yksi sakramentaalinen rippi riittää useisiin täydellisiin aneisiin, mutta jokaista täydellistä anetta varten tarvitaan erillinen pyhä kommuunio ja rukous paavin rukousaiheiden puolesta.

6. Niitä uskovia varten, jotka oikeutetusti ovat estyneitä, rippi-isät voivat muuttaa määrättyä tekoa ja muita edellytyksiä (paitsi tietyt irrottautumista jopa lievästä synnistä).

7. Aneita voi aina käyttää itsensä hyväksi tai kuolleiden ihmisten sielujen hyväksi. Niitä ei kuitenkaan voi käyttää toisten maan päällä elävien ihmisten hyväksi.

[...]

Annettu Roomassa, Apostolisessa katumus-oikeusistuimessa, 29. tammikuuta 2000

Kardinaali William Wakefield Baum
Ylin katumustuomari

Piispa Luigi De Magistris
Novan titulaaripiispa
Oikeusistuimen sijaishoitaja

Paavi Paavali VI:
Apostolinen konstituutio 1.1.1967.
Indulgentiarum doctrina
(Oppi aneista)

Osia 4. luvusta.

9. Myös meidän päivinä kirkko kutsuu kaikkia poikiaan tutkimaan ja mietiskelemään huolellisesti, miten aneet ovat hyödyksi heidän elämälleen ja, todellakin, koko kristilliselle yhteisölle.

Palauttakaamme mieliimme kaikkein tärkeimpiä seikkoja: Tämä käytäntö opettaa meille ensi sijassa, kuinka "surullista ja katkeraa onkaan se, että on hylännyt Jumalan". Juuri siksi uskovat aneita hankkiessaan ymmärtävät, etteivät he omin voimin pystyisi sovittamaan sitä vahinkoa, jonka he synneilään ovat tehneet itselleen ja koko yhteisölle. Näin he ovat terveellisen nöyryyden vallassa.

Lisäksi aneet osoittavat meille, kuinka läheisesti me olemme liittyneet toisiimme Kristuksessa ja kuinka kunkin ylluonnollinen elämä voi hyödyttää toisia niin, että hekin entistä helpommin ja läheisemmin voisivat olla liittyneinä Isään. Siksi aneet tehokkaasti lisäävät rakkautta meissä ja osoittavat tätä rakkautta erinomaisella tavalla, kun me uuraamme saamiemme aneita veljämme hyväksi, jotka lepävät Kristuksessa.

10. Samoin aneiden uskonnollinen käytäntö herättää luottamusta ja toivoa täyteen sovintoon Isän Jumalan kanssa. Näin se tekee tavalla, joka ei mitenkään oikeuta laiminlyönteihin tai väheksy yrityksiä päästä Jumalan täyteen yhteyteen vaadittavaan sieluntilaan. Vaikka aneet ovatkin ilmaisia lahjoja, niitä myönnetään eläville ja kuolleille kuitenkin vain määrättyjen ehtojen täyttyessä. Niiden saamiseksi vaaditaan ensinäänkin, että määrätty teko on suoritettava, ja toisaalta, että uskovien sieluntila on sopiva. Tämä tarkoittaa, että he rakastavat Jumalaa, inhoavat syntiä, panevat luottamuksensa Kristuksen ansioihin ja uskovat vakaasti pyhien yhteyden suureen apuun.

Lisäksi ei saa unohtaa, että saamalla aneita uskovat myöntävät sävyisesti kirkon laillisten paimenten, erityisesti pyhän Pietarin seuraajan, taivaan avainten haltijan ohjaukseen. Hänelle Vapahtaja itse uskoi tehtävän ruokkia hänen laumaansa ja johtaa hänen kirkkoaan.

Aneiden tervehdyttävä merkitys osaltaan auttaa toteuttamaan sitä, että kirkko esiintyy Kristuksen edessä kirkkaana, pyhänä ja moitteettomana, vailla tahraa. Näin se on ihmeellisesti yhdistynyt Kristukseen rakkauden ylluonnollisella siteellä. Koska nimittäin aneiden avulla ne kirkon jäsenet, jotka ovat puhdistautumisen tilassa, pääsevät entistä nopeammin liittymään niihin kirkon jäseniin, jotka ovat taivaassa, niin Kristuksen valtakuntakin näiden samojen aneiden avulla toteutuu laajemmin ja nopeammin, "kun me kaikki sitten pääsemme yhteen ja samaan uskoon ja Jumalan Pojan tuntemiseen ja niin saavutamme aikuisuuden, Kristuksen täyteyttä vastaavan kypsyyden".

11. Siksi pyhä äiti kirkko näiden totuuksien tukemana jälleen suosittelee uskoville aneiden hankkimista kristikansalle hyvin rakkaana tapana jo vuosisatojen ajalta mutta myös meidän päivinä, kuten kokemus on osoittanut. Kirkko ei tällä kuitenkaan millään tavoin pyri vähentämään muiden pyhittymisen ja puhdistumisen tapoja, joista ensimmäisiä ovat pyhä messu-uhri ja sakramentit, varsinkin ripin sakramentti. ...

Lukijoilta

Tarjottavat kirjoitukset toimitetaan Fidesin toimitukseen kirjekuoreissa tai sähköpostilla. Kuori merkitään tunnukseksi "lukijoilta", sähköposti otsikoidaan samoin. Mieliä ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

Paavin viesti Paastonajalle 2005

Rakkaat veljet ja sisaret,

1. Jokavuotinen paastonaika tarjoaa otollisen ajan tehostaa rukousta ja katumusta ja avata sydämemme Jumalan tahdon oppivaiselle vastaanotolle. Se on meidän hengellinen matkareittimme, joka valmistaa meidät elämään uudelleen Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen suuren salaisuuden ennen kaikkea kuuntelemalla ahkerammin Jumalan sanaa ja harjoittamalla anteliaampaa luopumista, jonka avulla voimme enemmän auttaa niitä, jotka ovat avun tarpeessa.

Toiveeni on kohdistaa huomionne tänä vuonna, rakkaat veljet ja sisaret, aiheeseen, joka on ehkä ajankohtaisempi kuin koskaan, ja käy ilmi seuraavista Viidennen Moosesen kirjan sanoista "Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi... siinä on sinun elämäsi ja pitkä ikäsi" (30,20). Ne ovat sanat, jotka Mooses osoitti kansalle kutsuakseen heitä hyväksymään liiton Jahven kanssa Mooabin maassa: "Niin valitse siis elämä, että sinä ja sinun jälkeläisesi eläisitte" (30,19). Uskollisuus tälle jumalalliselle liitolle on Israelin tulevaisuuden tae, "ja niin sinä saat asua siinä maassa, jonka Herra sinun isillesi, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, vannottulla valalla on luvannut heille antaa" (30,20). Kypsään ikään yltäminen on Raamatun mukaan merkki Korkeimman siunauksesta ja hyvyydestä. Siten pitkäikäisyys on erityinen Jumalan lahja.

Tätä aihetta haluaisin pyytää teitä mieltämään paastonaikana, jotta syventäisitte tietoisuuttanne vanhusten roolista yhteiskunnassa ja kirkossa ja siten valmistaisitte sydämenne heidän rakastavalle vastaanottamiselleen, jonka tulee aina olla heitä varten varattuna. Tämän päivän yhteiskunnassa ihmiselämä on pidentynyt tieteen ja erityisesti lääketieteen ansiosta ja siitä seurauksena vanhusten määrä on lisääntynyt. Tämä puolestaan vaatii erityistä huomiota sille maailmalle, jossa iäkkäät elävät, jotta voitaisiin auttaa heitä elämään kykyjensä mukaan mahdollisimman täyttä elämää ja siten tehdä mahdolliseksi heidän palveluksensa koko yhteiskunnalle. Vanhuksista huolta pitämisen ennen kaikkea silloin, kun heillä on vaikeuksia, täytyy olla jokaisen uskovan sydämen asia varsinkin läntisen yhteiskunnan kirkollisissa yhteisöissä, joissa ongelma on erityisesti läsnä.

2. Ihmisen elämä on kallisarvoinen lahja, jota tulee rakastaa ja puolustaa sen jokaisessa vaiheessa. Käsky "älä tapa" vaatii aina elämän kunnioittamista ja sen hyväksi työskentelemistä sen alusta aina luonnolliseen loppuun asti. Se on käsky, jota pitää noudattaa myös kun on kyse sairaudesta, jolloin fyysisten voimien heikentyminen johtaa oma-toimisuuden menetykseen. Jos vanhentuminen kaikkein väistämättöminä ilmiöineen otetaan vastaan rauhallisesti uskon valossa, siitä voi tulla arvokas tilaisuus käsittää pa-

remmin ristin salaisuus, joka puolestaan antaa ihmisen olemassaololle sen täyden merkityksen.

Tästä näkökulmasta katsoen vanhuksen tulee saada apua ja olla ymmärretty. Toivon pystyväni ilmaisemaan kiitollisuuteni niitä kohtaan, jotka työskentelevät vastatakseen näihin vaatimuksiin, ja samalla kutsun muita vapaaehtoisia käyttämään hyväksi paastonajan tarjoaman mahdollisuuden antaa heidän oman panoksensa. Toisin sanoen saada vanhuksentuntea, että he eivät ole mikään taakka yhteiskunnassa tai joskus jopa omissa perheissään, kun he kokevat yksinäisyyttä, joka johtaa kiusaukseen eristäytyä ja lannistua.

On tarpeen kasvattaa julkista mielipidettä ymmärtämään, että vanhuksentuntea on tapauksessa voimavara, jota tulee arvostaa. Tästä syystä tulee vahvistaa taloudellisia tukia ja lakialoitteita, jotka ehkäisevät heitä syrjäytymästä. Totuuden nimessä on sanottava, että viimeisten vuosikymmenien aikana yhteiskunnassa on kiinnitetty enemmän huomiota vanhusten tarpeisiin, ja lääketiede on kehittänyt oloa ja oireita helpottavia lääkkeitä, jotka yhdessä sairaan kokonaistilanteen huomioimisen kanssa ovat hyödyllisiä erityisesti pitkäikäisäisille.

3. Enemmän vapaata aikaa tässä elämän vaiheessa antaa vanhoille mahdollisuuden kohdata tärkeitä kysymyksiä,

jotka ehkä aikaisemmin ovat jääneet vaille huomiota, koska ne ovat tuntuneet liian ahdistavilta tai vähemmän tärkeiltä. Tietoisuus lopun läheisyydestä johtaa vanhuksen keskittymään kaikkein olennaisimpaan ja pitämään tärkeänä sitä, mitä vuosien kuluminen ei tuhoa.

Juuri tästä syystä vanhus voi toteuttaa osansa yhteiskunnassa. Jos on totta, että ihminen elää edeltäneiden sukupolvien perinnöstä ja että hänen tulevaisuutensa riippuu selvästi siitä, kuinka hänen oman kansansa kulttuuriset arvot ovat siirtyneet hänelle, silloin vanhusten viisaus ja kokemus voi valaista hänen edistykseen kohti yhä täydellisempää kulttuurin muotoa.

Kuinka tärkeätä onkaan löytää uudelleen tämä eri sukupolvien välinen molemminpuolinen rikastuminen! Voimakkaasti kääntymykseen ja solidaarisuuteen kutsuva paastonaika johtaa meitä tänä vuonna keskittymään näihin tärkeisiin teemoihin, jotka koskevat kaikkia. Mitä tapahtuisi, jos Jumalan kansa taipuisi tietyyn nykymentaliteettiin, joka pitää näitä ihmisiä, meidän sisariamme ja veljiämme, melkein hyödyttöminä, koska heidän suorituskykynsä on vähentynyt iän tai sairauden aiheuttamien vaikeuksien tähden. Sen sijaan kuinka erilainen olisi yhteisö, jos perheestä lähtien se yrittäisi aina pysyä heitä kohtaan avoimena ja vastaanottavana.

4. Rakkaat veljet ja sisaret! Miettikäämme Jumalan sanan avulla tänä paastonaikana, kuinka tärkeää on, että jokainen yhteisö seuraa rakastavalla ymmärryksellä niitä, joista on tulossa vanhoja. Lisäksi ihmisen täytyy tottua ajattelemaan luottavaisesti kuoleman salaisuutta, niin että lopullinen Jumalan kohtaaminen tapahtuu sisäisen rauhan ilmapiiressä, tietoisena siitä, että hän "joka on punonut minut äitini kohdussa" (vrt. Ps. 139:13b) ja joka tahtoi meidät "kuvakseen ja kaltaiseksi" (vrt. 1. Moos. 1:26), ottaa meidät vastaan.

Maria, meidän oppaamme paaston vaelluksellamme, johtaa kaikkia uskovia, erityisesti vanhuksia, yhä syvempään kuolleen ja ylösnouseen Kristuksen tuntemiseen, hänen, joka on olemassaolomme pohjimmainen syy. Rukoilukoon Maria, jumalallisen Poikansa uskollinen palvelijatar yhdessä pyhän Annan ja pyhän Joakimin kanssa meidän kaikkien puolesta "nyt ja kuolemamme hetkellä".

Siunaukseni kaikille!

Vatikaanissa,
8. syyskuuta 2004

JOHANNES PAAVALI II